

ADDRESSING FEMICIDE AS GENDER-BASED VIOLENCE TREND THROUGH JUDICIAL PROCEEDINGS AND OR NON-JUDICIAL PROCEEDINGS: INDONESIAN PERSPECTIVE

*Dr. Go Lisanawati**

Abstract: *Femicide is addressed as one of the extreme trends of Gender-based Violence. The United Nations Office on Drugs and Crimes 2022 explained that gender inequality, unequal power dynamics, and detrimental social norms all contribute to Violence against women and girls, which is a severe violation of human rights. National Woman Commission of the Republic of Indonesia (so-called Komnas Perempuan), in their report on 2021, started the report by saying that Femicide is not recognised in the national or local laws of Indonesia, as well as in the data collection related to the murder of women at the Criminal Investigation Agency (Bareskrim) Police of the Republic of Indonesia. Cases of murder against women are handled as criminal offences in general. Therefore, disaggregated data on female homicide is not available at Bareskrim. Komnas Perempuan categorises Femicide based on the intent of the killing into two types: (1) direct Femicide and (2) indirect Femicide. Indonesian Legal Framework cannot be directed to be explicitly forced to the case of Femicide in Indonesia. However, Indonesian Laws and regulations may have perspectives in it. Komnas Perempuan, in their early analysis and working paper, encourages the integration of Femicide cases for national policy advocacy, urging stakeholders to follow recommendations for violence elimination, victim justice and safe places. This paper needs to examine how the judicial proceedings and non-judicial proceedings in Indonesia handle the cases of Femicide. The role of education and willingness to reconstruct the laws of gender-based violation for Femicide cases as the hypothesis.*

Keywords: *Criminal Law, Femicide, Gender-Based Violence, Judicial Proceedings, Non-Judicial Proceedings.*

* Faculty of Law University of Surabaya, Indonesia; Email: go_lisanawati@staff.ubaya.ac.id.

Introduction

Violence against women is cruel, ranging from Sexual Violence, physical and mental abuse, and rape that leads to death. According to Ani Purwanti, needs to think gender-based Violence (so-called GBV) is dependent, variable and positioned by preconceived traditional norms and not as a permanent state and not as a permanent state law. It needs to view subject positions in a way that fosters recognition of the constitutive relationship between the legal structure and agency of women.¹ GBV is a societal phenomenon that is influenced by various societal factors, including religion, culture, economics, ideologies, and legal systems. This social order, in some conditions, leads to GBV. GBV affects multiple family members, including the husband and wife, children, domestic workers and others. It is often based on patriarchal beliefs, with men disproportionately perpetrating Violence against women. Women are often the victims of Violence, whereas men are the offenders.

In the context of Indonesian life, Pancasila, as the way of life of the Indonesian People, shares the critical principle regarding the equality of people, both men and women. Pancasila has five principles. The second principle (Sila) of Pancasila is often referred to as a commitment to internationalism or a just and civilised humanitarianism.² Through this principle, a commitment to just humanitarianism involves treating others fairly, free from suspicion, exploitation, and oppression, and rejecting adherence to opposing political blocs or support for an exploitative and divisive international order. Addressing the issue of GBV and Femicide needs to operationalise the fifth principle of Pancasila, called social justice for all the Indonesian people. The principle of equity has a meaning that is generally unexceptional, and it raises questions about its significance in understanding Pancasila.

Moreover, the implementation of Pancasila principles can also be found through Article 27 sub (1) of the fourth amendment of the 1945 Constitutions of the Republic of Indonesia, which states that “All citizens shall be equal before the law and in government and shall uphold the law and government without exception”. The Indonesian Government has embraced equality values since the New Order Era, as evidenced by Law Number 7 of 1984 and the CEDAW Committee, which oversees the implementation of the UN Convention on equality values, with representatives from various countries. It means that

¹ Ani Purwanti, *Kekerasan Berbasis Gender* (2020).

² Michael Morfit, ‘Pancasila: The Indonesian State Ideology According to the New Order Government’ (1981) XXI Asian Survey 838.

equality between Genders is essential. Unfortunately, the process of Gender-based life and law enforcement was biased. Nevertheless, Gender power operates within social norms, which perpetuate traditional Gender role ideologies and encourage negative stereotyping.

Violence in Indonesia remains high. According to the Indonesian Ministry of Protection of Women and Children, on January 1, 2024, there were 11.822 cases of Violence, with 2.547 males as victims and 10.280 females as the victims.³ The 2022 Annual Report (Catahu) records the dynamics of direct complaints to Komnas Perempuan, service organisations and the Religious Courts Agency (Badilag). A total of 338,496 cases of GBV against women were collected. Women with details, complaints to Komnas Perempuan 3,838 cases, service institutions 7,029 cases, and BADILAG 327,636 cases and BADILAG 327,629 cases.⁴ Relate to Femicide, the National Committee on Women analysed the Court decisions on death cases that occurred to women. Of the 100 court decisions related to the death of wives, 15 cases were categorised as intimate partner Femicide cases. The result of the analysis of court decisions on murder cases against women showed that 60% of the murder locations were at home. Meanwhile, media pemantauan daring as the online media monitoring said that related to cases of female murder in June 2021 – June 2022 have been found 307 cases. Of the 307 total cases found, there were 84 cases of intimate partner Femicide either by the husbands or former partners.⁵

Sadly, in the midst of a surge in GBV cases against women that are increasingly massive and complex, Komnas Perempuan explained that there is a limitation on the capacity to handle cases, the stagnation of GBV cases against women. Komnas Perempuan has underlined that there is a need for a rapid response to each complaint for victims and the public. The complaints of GBV cases against women increase by 80% in 2021.⁶

The manuscript is a concept that follows the normative legal approach.

³ Kementrian PPPA, 'No Title' (2024) <<https://kekerasan.kemenpppa.go.id/ringkasan>> accessed June 16 2024.

⁴ Komnas Perempuan, 'Bayang-Bayang Stagnasi: Daya Pencegahan Dan Penanganan Berbanding Peningkatan Jumlah, Ragam Dan Kompleksitas Kekerasan Berbasis Gender Terhadap Perempuan Catahu 2022: Catatan Tahunan Kekerasan Terhadap Perempuan' (2022).

⁵ Komnas Perempuan, 'Press Release: Siaran Pers Komnas Perempuan tentang Dugaan Femisida dalam Relasi Personal (Kasus Tewasnya Korban Perempuan di Surabaya)' (10 October 2023) <https://komnasperempuan.go.id/siaran-pers-detail/siaran-pers-komnas-perempuan-tentang-dugaan-femisida-dalam-relasi-personal-kasus-tewasnya-korban-perempuan-di-surabaya> accessed 17 June 2024.

⁶ Komnas Perempuan, 'Bayang-Bayang Stagnasi: Daya Pencegahan Dan Penanganan Berbanding Peningkatan Jumlah, Ragam Dan Kompleksitas Kekerasan Berbasis Gender Terhadap Perempuan Catahu 2022: Catatan Tahunan Kekerasan Terhadap Perempuan' (n 4).

The primary legal sources are laws and regulations that can be operated to solve the issue of GBV and Femicide issues. Those legal sources are the Indonesian Penal Code, Law Nr. 39 of 1999 concerning Human Rights, Law Number 23 of 2004 concerning Domestic Violence, and Law Nr 12 of 2022 concerning Sexual Violence Offence. The secondary legal sources use the scholars' concepts related to the issues of Femicide and GBV. It will be analysed using a deductive reasoning method.

According to the data and explanation given above, this article will discuss further the Crime of Femicide as a brutal form of GBV in accordance with how Indonesian Law Enforcement addressed these issues in the proceedings and non-proceedings. Femicide is dangerous. It creates likes and dislikes if it is unresponsively handled. This paper aims to examine how Indonesian law enforcement and non-proceedings address these issues and give recommendations on how the law can improve in this matter.

What, How, and Why Femicide Must Be Addressed?

Komnas Perempuan found that the result of their monitoring of the internet media coverage of Femicide from the year 2016 – 2020 revealed that Femicide in intimate relationships was the most common, explicitly dating and husband–wife partnerships. The most frequent perpetrators were boyfriends (74), husbands (63), and friends (24). Female victims range in age from children (0-10 years old) to elderly (80+ years old). The majority of casualties were productive individuals between the age of 21 – 30 (111 people), age of 31 – 40 (100 people), and age of 41 – 50 (64 people). Victims are typically subjected to several forms of Violence before being killed, including abuse, kicks, punches, bites, beatings, stripped, hammered, trampled and many more.⁷

According to data released by Komnas Perempuan in 2023, there were 159 cases of Femicide in Indonesia. Most of these cases occurred in East Java Province, reaching 28 cases. West Java and Central Java were followed by 24 and 18 cases, respectively. In North Sumatra, 10 cases were found, and Riau was observed with 8 cases.⁸

UNODC explains Femicide as a Gender-related killing of women. It is becoming a major social and political issue around the world. Over the last few

⁷ Komnas Perempuan, ‘Siaran Pers Komnas Perempuan Peringatan Hari Perempuan Internasional 2022 dan Peluncuran Catatan Tahunan tentang Bayang-Bayang Stagnansi’ (8 March 2022) <https://komnasperempuan.go.id> accessed 18 June 2024.

⁸ Cindy Hiong, ‘Femisida: Memahami Kekerasan Berbasis Gender Dan Tindakan Pencegahannya’ (2024) <<https://bincangperempuan.com/femisida-memahami-kekerasan-berbasis-gender-dan-tindakan-pencegahannya/>> accessed 18 June 2024.

decades, various initiatives aimed at combating these crimes have evolved, ranging from the criminalisation of Femicide. (UNODC 2023). Stereotypes, discrimination and unequal power relations drive Femicide. It is categorised as the most brutal form of Violence against women and girls. The position of women in various parts of the world is undeniable. Women have an inferior position. Men and women have different thinking models due to biological genetics and social constructs. Life is complex and requires a model that complements each other, avoiding problems caused by differences. Femicide can be understood as the most extreme form of Violence against women, the manifestation of Discrimination against women, and Gender inequality itself. World Health Organisation strengthen that Femicide, typically committed by men, involves abuse, threats, intimidation, sexual Violence, or situations where women have less power or resources than their partners⁹.

Siti Zulaicha explains that according to WHO, the majority of Femicide is perpetrated by their partners or ex-partners, and that causes continuous abuse in the home, intimidation and threats.¹⁰ Femicide is divided into two categories that are intimate Femicide and non-intimate Femicide. For intimate Femicide, it refers to killing by a close person, a husband, ex-husband, ex-boyfriend, or boyfriend. Non-intimate Femicide occurs when the offender is not closely related to the victim, for example, in armed conflict, race, sexuality, as women. Femicide is distinguished from the term homicide because it refers to Gender inequality, i.e. it is directed at women because the victims are women. According to Komnas Perempuan, Femicide also occurs in Indonesia in the form of oppression and humiliation for women. It is in the form of Sexual Violence accompanied by murder, irritation related to masculinity in sex, jealousy, and marriages that do not want to be revealed. Other causes of gender violence include wanting to avoid responsibility for getting pregnant, unmonitored hidden prostitution, and dating violence¹¹.

UNODC and UN Women collaborated to release a joint report on Gender-related killings of women and girls, highlighting five critical findings on the urgency of Violence against women, as follows:¹²

⁹ WHO, 'Understanding and Addressing Violence Against Women' (2012).

¹⁰ Siti Zulaichah, 'Femisida Dan Sanksi Hukum Di Indonesia' (2022) 17 Egalita 1.

¹¹ Komnas Perempuan, 'Siaran Pers Komnas Perempuan Tentang Femisida: "Namai, Kenali Dan Akhiri Femisida"' (2024).

¹² UN Women, 'Five Essential Facts to Know About Femicide' (2023) <https://www.unwomen.org/en/news-stories/feature-story/2022/11/five-essential-facts-to-know-about-femicide> accessed 18 June 2024.

- In 2022, there are 48,800 women and girls were killed by intimate partners or family members, with current and former partners being the most likely perpetrators, emphasising the need for early intervention.

- Femicide is a global issue affecting women and girls globally, with Africa experiencing the highest number of female intimate partner and family-related killings in 2022.

- Femicide is a significant issue, with alarming numbers of victims and uncounted cases due to national variations in criminal justice practices.

- Limited data on Gender-related killings of women and girls, particularly Indigenous women, is crucial for effective prevention and protection mechanisms, as political figures, human rights defenders, and journalists target some groups.

- The rights of women's organisations play a crucial role in preventing Femicide, driving policy change, holding governments accountable, and providing survivor-centred services while also enhancing financial support.

Based on that, it is essential to build a legal construction on how to strengthen the issue of Femicide in the legal construction on it. Therefore, Femicide is related to the concept of patriarchy because Femicide is one of the oppressions faced by women in society. Femicide is one of the oppressions faced by women in a patriarchal society that men dominate. Patriarchy is defined as the tendency of men to achieve higher hierarchical positions and the women's tendency to remain under their authority, resulting in inequality¹³.

The forms of Femicide, according to The United Nations, are intimate partner murder, the murder of women suspected of witchcraft/sorcery, murder of women for Honour, murder of women in armed conflicts, dowry-related murder, and murder based on sexual orientation or Gender identity. The World Health Organization mentioned that there are Four types and prevalence of Femicides:

1. Intimate Femicide. In this condition, the murder of a woman is committed by the partner of the ex-partner and becomes the culmination of consecutive partner violence.

2. Murders in the name of Honours. Honour-related murders involve family members killing girls or women for sexual or behavioural transgressions, often to protect reputation, tradition, or religious demands, with the 'Honour Defence' covering incest cases.

¹³ Nur Salamor, Yonna Beatrix; Purwanti, Ani; Rochaeti, 'Pengaturan Tentang Femicida Dalam Hukum Pidana Indonesia (Kajian Perbandingan UU HAM Dan UU TPKS)' (2024) 25 Jurnal Litigasi 65.

3. Dowry-related Femicide. In this situation, the murder of a woman is caused when the dowry given by the when the dowry given by the woman who wants to marry is considered insufficient by the man. As was the case in India, a mother and her baby were killed after being burned by her husband because the wife failed to pay the dowry for their marriage.

4. Non-intimate Femicide. Non-intimate Femicide, or sexual Femicide, involves killings without intimate relationships, with some cases being systematic and random¹⁴.

Further, the monitoring through news coverage has limitations because Femicides can go undetected through keywords used. Through the keywords used, the difference between the time of the news and the time of the Femicide and not getting the entire construction of the case is only based on indications from the information written by journalists. The Government should immediately collect, analyse and publish statistical data on Femicide as an implementation of the General Recommendation of the CEDAW Committee. Myrna Dawson et al. describe the importance of the statistics of Femicide. Femicide, a term used globally to describe the killings of women and girls due to sex or gender, is undergoing debates on definition, distinction, and measurement. Understanding Femicide statistics, developing prevention strategies, and raising awareness are crucial for addressing gender-related Violence¹⁵.

Several countries have criminalised Femicide. According to Janice Joseph, through the source Economic Commission for Latin America and the Caribbean (2014), on the basis of Gender Equality Observatory for Latin America and the Caribbean, the responses of several countries to Femicide are as follows:¹⁶

Countries	Enactment of Law	Punishment
Argentina	2012	Life Imprisonment
Bolivia (Plurinational State of)	2013	30 years

¹⁴ Carlos Garcia-Moreno, Alexandra Guedes and Wendy Knerr, 'Femicide (Understanding and Addressing Violence Against Women, WHO/RHR/12.38)' (2012) https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/77421/WHO_RHR_12.38_eng.pdf?sequence=1 accessed 18 June, 2024.

¹⁵ Myrna Dawson, Haleakala Angus and Angelika Zecha, 'Identifying Femicide Using the United Nations Statistical Framework: Exploring the Feasibility of Sex/Gender-Related Motives and Indicators to Inform Prevention' (2024) 39 International Sociology 309.

¹⁶ Jenice Joseph (2017), "Victims of Femicide in Latin America: Legal and Criminal Justice Responses" Temida.

Brazil	2015	12 to 30 years
Chile	2010	Life Imprisonment
Colombia	2014	20 to 41 years
Costa Rica	2007	20 - 50 years
Ecuador	2013	Up to 28 years
El Salvador	2010	Up to 40 years
Guatemala	2008	20 to 50 years
Honduras	2013	30 to 40 years
Mexico	2007	40 and 60 years in prison, a US\$2,000 Fine
Nicaragua	2012	Up to 30 years
Panama	2013	25 to 30 years
Peru	2011	15 years
Venezuela (Bolivian Republic of)	2007	28 to 30 years

The importance of strengthening Femicide is one of the efforts to support the realisation of Sustainable Development Goal 5 on achieving gender equality while empowering women. The issue of Violence against women and girls is essential, not only because of the moral health or societal problems it causes but also because the threat of Domestic Violence restricts women's movements and actions within the home, limiting their life choices. The issue of Femicide is one that the Government should strive to realise through a more robust legal framework that gender equality is not realised if the rule of law does not strengthen Femicide.

Why do we need to think from the perspective of Femicide? Can we think of Femicide as Genocide? Article II of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide mentioned that Genocide means any of the following acts committed with intent or destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:

- a. Killing members of the group;
- b. Causing serious bodily or mental harm to members of the group;
- c. Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
- d. Imposing measures intended to prevent births within the group;
- e. Forcibly transferring children of the group to another group.

Further, Raphael Lemkin's concept of genocide, as mentioned by Agnieszka Bienczyk-Missala, emphasises the need for universal criminal

jurisdiction and penalisation of crimes, arguing for the inclusion of such crimes in state penal legislation and international relations¹⁷. In this regard, it needs rules that are accompanied by provisions on the protection of national, racial, and religious minority groups placed in national constitutions and international law. The problem, then, is whether women can distinguished as protected groups that can be referred to as targeted groups for genocide.

The Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence highlights the significant impact of violence on women, perpetuating unequal power dynamics and discrimination. It includes domestic violence, sexual harassment, rape, forced marriage, and crimes for Honour, highlighting the need for feminism in legislation.

The Indonesian Law and Regulations related to Femicide

Femicide, as one of the most extreme forms of GBV, is also rampant in Indonesia. Some of the data provided by Komnas Perempuan is a reference for the Government seeking protection for women themselves. Women victims of Violence often do not receive protection after reporting the Violence, leading to a lack of legal instruments and access to complaint services. The jurisdiction of Femicide cases is often focused on public issues, while women's problems are considered personal and private, making it challenging to seek defence and justice. It is necessary to establish laws and rules that can overcome these challenges and protect women.

According to Article 1 number 4 Law Number 39 of 1999 concerning Human Rights, Torture refers to deliberate acts causing severe physical or emotional pain, resulting from provocation by a person or public official to obtain information or knowledge, punish, threaten, coerce, or discriminate, resulting from the approval or knowledge of any person or official. Therefore, Torture is a criminal act that deliberately causes deep pain and suffering, both physical and emotional, inflicted on a person to obtain information or knowledge.

The law on human rights recognises explicitly that women's rights are human rights (vide Art. 45). The provision implies that women's rights should be treated as human rights. In principle, the purpose of sentencing (via Art. 51 Law Number 1 of 2023 concerning the Indonesian Penal Code) is to:

a. Prevent Crime by upholding the legal rules for the community and sanctuary;

¹⁷ Marco; Piotr Łubiński Eugenio Adello, *The Concept of Genocide in International Law* (2017).

b. Provide guidance and mentoring to criminals to help them become good and valued individuals;

c. Address issues stemming from Crime, restore equilibrium, and bring a sense of security and tranquillity within the society; and

d. Develop a sense of regret and absolve the condemned person of guilt.

The guideline of sentencing given by Article 53 Law Number 1 of 2023 concerning the Indonesian Penal Code stated that:

(1) When adjudicating a criminal matter, a judge is required to uphold the law and justice.

(2) If, in maintaining law and justice, as referred to in paragraph (1), there is a conflict between legal certainty and justice, a judge must choose justice.

However, GBV and Femicide can be addressed through the implementation of the existing laws and regulations in Indonesia. Those laws and regulations are:

a. Indonesian Penal Code (Existing and The New Law through Law Number 1 of 2023 concerning Indonesian Penal Code).

In the Indonesia Penal Code, there is a category of crimes against life and crimes against body. Crimes against the life of persons are purposes to take the life of a person, with the construction of intentionally taking the life of persons.

Category	Existing Indonesian Penal Code	New Law Number 1 of 2023 concerning the Indonesian Penal Code
Crimes Against Life (with Intentional and Deliberately)		
Murder/Manslaughter	Art. 338 Deliberate intent takes the life of another person.	Art. 458 sub (1) Deprives another of life
Murder conducted by the family qualification		Art. 458 sub (2) If the Crime as referred to in paragraph (1) is committed against their mother, father, wife, husband or child, the criminal sentence may be increased by 1/3 (one-third)
Murder/Manslaughter with aggravation	Art. 339 Manslaughter/Murder committed	Art. 458 sub (3) Manslaughter/Murder

qualification	with intent to prepare or facilitate the commission of a punishable fact, to protect oneself or accomplices, or to acquire property unlawfully.	committed with intent to prepare or facilitate the commission of a punishable fact, to protect oneself or accomplices, or to acquire property unlawfully.
Premeditated Murder	Art. 340 A person who intentionally and premeditatedly kills another person is guilty of murder.	Art 459: Any person who premeditatedly takes the life of another person
Crimes Against Body (Maltreatment)		
Maltreatment	Art. 351 sub (3) Maltreatment that results in death.	Art. 466 sub (3) Any Person who commits a maltreatment that results in death.
Maltreatment with premeditation	Art. 353 sub (3) Maltreatment committed with premeditation results in death.	Art. 467 sub (3) Any person who commits maltreatment resulting in the death of a person.
Serious maltreatment	Art. 354 sub (2) deliberately causes severe maltreatment that results in death.	Art. 469 sub (2) Any person who commits severe maltreatment with prior planning that results in the death of a person.
Maltreatment or Persecution towards the mother of the father		Art. 470 letter c The criminal sentence for conducting Persecution may be increased by 1/3 (one-third) if the Crime is committed towards the mother or father.

Article 55 of Law Number 1 of 2023 concerning the Indonesian Criminal Code strengthens that Any Person who commits a Crime shall not be exempted from any criminal liability based on the reasons for the abolition of the Crime if said person has intentionally caused the occurrence

of a condition which may become the reason for the said abolition of the Crime. From Article 55, the offender of Femicide shall be punished as committing a Crime and must have liability.

b. Law Number 23 of 2004 concerning The Elimination of Domestic Violence

If there is a relationship between the offender and the victim, and it is under a household, then Law Number 23 of 2004 concerning Domestic Violence must be implemented. Point b of consideration of the Law on Domestic Violence states that all forms of Violence, especially Domestic Violence, are a violation of human rights and a crime against human dignity, as well as a form of discrimination that must be eradicated. Further, point c of the Law Consideration states that domestic violence victims, primarily women, require state and societal protection to avoid violence, torture, or degrading treatment. Under Article 3 of the Law on Domestic Violence, the elimination of domestic violence is based on principles such as respect for human rights, justice, gender equality, non-discrimination, and victim protection. The principles of respect for human rights, justice, gender equality, non-discrimination, and victim protection must be upheld in all actions pertaining to women and children.

Further, Article 5 prohibits domestic violence against individuals within the household, including physical, psychological, sexual, and neglectful acts. Article 5 of the letter defines physical violence as an act causing pain, sickness, or severe injury. For sexual Violence, Article 8 mentions Article 5, and Letter C defines Sexual Violence as forcing sexual intercourse against individuals within the household for commercial or specific purposes.

Then, criminal act according to the Law of Domestic Violence as follows:

Criminal Act	Sanction
Article 44 sub (3) states: Anyone committing an act of physical Violence in a household, as referred to in Article 5 letter a, brings about the death of the victim	Imprisonment: maximum of 15 years or Fine: IDR 45,000,000.00 (forty-five million rupiah).
Article 46 states that Anyone who commits sexual Violence, as referred to in Article 8 letter a	Imprisonment: maximum of 12 years or Fine: IDR 36,000,000.00 (thirty-six million rupiah).

Due to the Law of Domestic Violence, criminal stipulation is a complaint mechanism.

c. Law Number 12 of 2022 concerning Sexual Violence Offences

Law Number 12 of 2022 substantially consists of twelve chapters and ninety-three articles. Philosophically, the law of sexual Violence would like to strengthen that everyone has the right to be protected from Violence and to be free from Torture or treatment that degrades human dignity. Other than that, sexual Violence is contrary to divine and human values and disturbs the security and peace of the community. At the same time, the laws and regulations related to sexual Violence must be operated more optimally in providing prevention, protection, access to justice, and recovery. It must be able to fulfil the rights of victims of sexual Violence as well.¹⁸

Article 3 of the Law on Sexual Violence Article 3 of the Law on Sexual Violence aims to prevent, handle, protect, and restore victims, enforce the law, rehabilitate perpetrators, create an environment without violence, and prevent its recurrence.

Article 4 (1) of the Law on Sexual Violence Offences arranges that Sexual violence encompasses various forms, such as non-physical harassment, physical harassment, forced contraception, sterilisation, marriage, sexual torture, exploitation, sexual slavery, and electronic-based violence. Article 4 (2) mentions that The Crime of Sexual Violence encompasses various offences, including rape, obscene acts, sexual intercourse with a child, decency violations, pornography involving a child, forced prostitution, trafficking in persons for sexual exploitation, sexual Violence within the household, money laundering, and other criminal acts explicitly stated as Sexual Violence Crimes in the legislation.

Law Number 12 of 2022 has several criminal stipulations and qualifications that bring into aggravation the sanctions, as below:

Category	Article	Criminal Sanction
Non-Physical Sexual Harassment	Article 5: Anyone who engages in non-physical sexual acts aimed at degrading a person's dignity based on their sexuality or morality.	Imprisonment: maximum of 9 (nine) months and or Fine of IDR 10,000,000,00 (ten million rupiah)
	Article 6 letter a: Physical and sexual acts aimed at	The sentence includes a four-year imprisonment

¹⁸ Topo Santoso and Hariman Satria, 'Sexual-Violence Offense in Indonesia: Analysis of the Criminal Policy in the Law Number 12 of 2022' (2023) 10 Padjajaran Jurnal Ilmu Hukum 59.

Physical Sexual Harassment	degrading a person's dignity based on sexuality or morality are not covered by other severe punishment provisions.	period and a fine of up to Rp50,000,000.00 (fifty million rupiahs).
	Article 6 letter b: A person who engages in unlawful physical sexual acts against the body, sexual desires, or reproductive organs, either within or outside of a marriage.	The sentence includes a maximum imprisonment of 12 years and a fine of Rp300,000,00,00. (three hundred million rupiah).
	Article 6 letter c: Anyone who abuses their position, authority, trust, or influence through deceit, vulnerability, inequality, dependency, force, or mislead others into copulation or obscene acts.	The maximum sentence for this offence is 12 years in prison or a fine of IDR300,000,000.00 (three hundred thousand rupiahs).
Coercion of Contraception	Article 8: Forced contraceptive use, abuse of power, misdirection, deception, or temporary loss of reproductive function is considered a crime.	The sentence includes a five-year imprisonment period and a maximum fine of Rp50,000,000.00 (fifty million rupiah).
Coercion of Sterilisation	Article 9: Forced contraceptive use, abuse of power, misdirection, deception, or taking advantage of helplessness can cause permanent loss of reproductive function.	The sentence includes a maximum fine of Rp200,000,000.00 or imprisonment for up to nine years.
Coercion of marriage	Article 10 sub (1): Any person who unlawfully forces places a person under his/her or another person's control or authority to enter into or allow a marriage with him/her or with another person	Maximum imprisonment of 9 (nine) years and or a maximum fine of Rp200.000.00,00 (two hundred million rupiah).
Sexual Exploitation	Article 12 Force, threat, abuse of authority, trust, inducement, deception, vulnerability, inequality, dependency, debt bondage, exploitation of sexual organs, and giving benefits for advantage are all forms of	The sentence includes a maximum of 15 years imprisonment and a fine of IDR 1,000,000,000.00 (one billion rupiah).

	sexual abuse.	
Sexual Slavery	Article 13 A person who unlawfully places someone under their or another person's authority and makes them helpless with the intention of sexually exploiting them.	The maximum sentence is 15 years in prison or a maximum fine of Rp 1,000,000,000.00 (one billion rupiah).
Aggravation Qualification if an offender: a. Conducted within the family; b. carried out by health workers, medical personnel, educators, educational personnel, or other professionals who have the mandate to carry out Handling, Protection, and Recovery; c. carried out by employees, administrators, or officials to the person who is entrusted or entrusted or handed over to him/her for safeguarding; d. committed by a public official, employer, employer, supervisor, or manager against the person who is employed or working with him; e. committed more than 1 (one) time or committed against more than 1 (one) person; f. perpetrated by 2 (two) or more persons jointly; g. committed against a child h. committed against Persons with Disabilities i. committed against a pregnant woman j. committed against a person in a state of unconsciousness or helplessness; k. committed against a person in a state of emergency, a state of danger, a situation of conflict, disaster, or war; l. carried out by using electronic electronic means; m. The victim suffers severe injuries, severe psychological impact, or contagious disease; n. resulted in the cessation and or destruction of the reproductive function and or; o. resulting in the death of the victim.		
		
Increased 1/3 of criminal sanction		

Though the Law on Sexual Violence Offences did not categorise Femicide yet, it still implies that the law will put criminal sanction on any sexual Violence that causes death for the offender by increasing 1/3 of the criminal sanction.

Based on the explanation of the existing criminal law prohibition that can be implemented for Femicide, in the perception of Criminal Law, there

is still a possibility of imposing complex criminal law through concurrence (*concursum*). According to Article 65 of the Indonesian Penal Code) among other things, Article 127 of the New Indonesian Penal Code related to Independent Crimes. The maximum criminal sentence for concurrent crimes is the amount of criminal sentence that is imposed on all of the said crimes, but it does not exceed the most severe sentence plus 1/3 (one-third). It is the maximum way to impose the severity of Femicide committed by the offender on the victim.

The Proceedings and Non-Proceedings in Indonesia Related to Femicide

Two cases that happened in Indonesia will be discussed in this paper to see how the proceedings in Indonesia need to be considered Femicide by the court. The case of dr. Letty and maltreatment causing death conducted by a son of a politician in Surabaya. It is not a case study, but the case will be used to analyse how the Indonesian Proceedings see the case of Femicide.

In November 2017, there was a case of dr. Letty, a doctor at a clinic in East Jakarta. The perpetrator of the shooting was her husband, who was upset because Doctor Letty sued for divorce after years of domestic violence from the perpetrator. The shooting case also happened to a BNN employee whom her husband carried out. It is suspected that the perpetrator was stressed because he felt intimidated by the victim. Helmi, as the perpetrator, admitted to suffering from depression due to being sued for divorce by dr Letty in July 2017. Helmi, who intended to reconcile with dr. Letty was answered with a refusal and then shot his wife to death. Dr. Letty had even received threats to be shot if she did not reconcile. Dr. Letty was even more frightened and preferred to divorce her. She chose to divorce.

On August 7, 2018, the East Jakarta District Court sentenced the defendant to life imprisonment. Based on the East Jakarta District Court's decision, the case was appealed. After the DKI Jakarta High Court studied the case file, the Appeal Memorandum from the Defendant's Legal Counsel, the Prosecutor as well and the legal considerations of the First Level Judge, The DKI Jakarta High Court considered that the legal considerations both in legal considerations both in proving the elements of Article 340 of the Criminal Code and Article 1 paragraph (1) of Law Number 12 Year 1951, as well as the imposition of punishment, have been in accordance with the facts obtained at trial and in accordance with the applicable legal provisions.

Legal considerations in determining the Decision in the High Court of DKI Jakarta consist of two considerations. First, the criminal act of criminal act of the perpetrator, namely premeditated murder, which resulted in the victim's death at the scene. Second, the perpetrator possesses and misuses firearms to take the life of a person. The legal considerations both proving the elements of Article 340 of the Criminal Code and Article 1 paragraph (1) of Law Number 12 of 1951, as well as the imposition of punishment, are in accordance with the facts in the trial and are in accordance with the provisions of the applicable law.

However, the Judges have not considered the Femicide aspect to punish the offender, though still the punishment is already fit. Femicide is not just homicide. It needs to be considered more in the aspect of the escalation of potentially Femicidal GBV.

The second case was Ronald Tannur (31), son of a political party member of the House of Representatives Edward Tannur, was officially became a suspect in a case of Persecution that led to the murder of his girlfriend, DSA (29). The deadly assault began when Ronald Tannur and Dini went to karaoke at a discotheque in Surabaya, Pradah Kali Kendal, Dukuh Pakis, Surabaya, on Tuesday (3/10/2023). DSA was rushed to the hospital but was finally declared dead on Wednesday (4/10/2023). During the incident, Ronald Tannur is said to have hit the victim twice on the head using a liquor bottle. Not only that, Ronald Tannur again committed Persecution in the parking lot. Ronald also dragged the victim's body until he was run over by a car. Ronald Tannur entered the car to run and then parked on the right. At the same time, the position of the victim was sitting on the left, so the victim was run over until he was dragged approximately 5 meters. Seeing the victim's condition, Ronald put his girlfriend's body in the trunk of the car and took her to an apartment in the West Surabaya area. Seeing the victim's limp condition when she was moved to a wheelchair, Ronald had time to provide artificial respiration. However, the victim's body did not respond. Ronald finally took the victim to the hospital for help. Unfortunately, the victim was declared dead on Wednesday (4/10/2023) at around 02.30 WIB. The victim's body was then autopsied by a team of forensic doctors at Dr Soetomo Hospital Surabaya to determine the cause of death. Quoting from TribunJatim.com, based on the autopsy results, it is known that the victim suffered a number of internal and external injuries. On the outside, there were bruises on the back side of the head, right and left

neck, upper body, right and enter chest, lower left abdomen, right knee, leg, and back of the hand.¹⁹

In contrast, internal injuries were found in the blood absorption of the right and left neck muscles, fractures of the second to fifth ribs, bruises on the lung organs, and liver organs. The suspect had apparently made a false report regarding DSA's death. In the report at Lakarsantri Police Station, the suspect said DSA died of stomach acid.²⁰

On July 24, 2024, the panel of Judges, through verdict number 454/Pid.B/2024/PN Sby, decided that Ronald Tannur was acquitted of all charges he got for the death of his girlfriend. In its verdict, Surabaya District Court Judge said that Ronald was not proven to have committed a criminal offence, as mentioned in the indictment. This case attracted the attention of the public. The judges did not consider all the proof given in the court but only considered that the victim was in a drunk condition. As an update, on October 2024, the Supreme Court of the Republic of Indonesia, through verdict number 1466/K/Pid/2024, overturned the acquittal of Robert Tannur to 5 years imprisonment.

Based on those two cases given above as description cases to learn about Femicide, it is crucial to elaborate on the perspective of Femicide rather than just homicide. The National Committee of Women of Indonesia supports the police's efforts to expedite the legal process against the principal and related suspects in the case of personal relationships or dating violence. It is crucial to encourage integrated service centres to support the victim's family in recovery and invite all parties to help prevent similar cases from recurring in the future. There must be indicators that should paid attention by law enforcement to see the case as Femicide rather than homicide. The indicators might be repeated acts committed against the victim, such as maltreatment that results in the death of victims.

A deliberate process to cause significant physical and psychological suffering to the victim, namely beatings from the room to the parking lot, placing the victim in the trunk, recording with mockery, bullying with the car, and delaying taking the victim to the hospital. This series of abuse shows that the Violence committed can be categorised as Femicide, which is the killing of women for specific reasons or because they are women, in an unequal gender-

¹⁹ Jayanti Tri Utami, 'Kronologi Lengkap Anak Anggota DPR Aniaya Pacar Hingga Tewas Di Surabaya, Baru 5 Bulan Jalin Asmara' (2024) <<https://www.tribunnews.com/regional/2023/10/07/kronologi-lengkap-anak-anggota-dpr-aniaya-pacar-hingga-tewas-di-surabaya-baru-5-bulan-jalin-asmara?page=2>>.

²⁰ *ibid.*

based power relationship with the perpetrator, in this case, the relationship between the victim and the perpetrator who is her boyfriend.

To think of Femicide rather than Homicide will support the realisation of Gender Equality. In this context, women are the victims. Femicide is an escalation of GBV involving sexual Violence, murder, male sexual masculinity, jealousy, arranged marriages, covert prostitution, domestic Violence, and dating violence. Perpetrators include a known and close circle with sadistic treatment.

From the non-proceedings, the National Commission of Women of Indonesia and the Ministry of Women's Empowerment and Children's Protection play significant and crucial keys in handling the Femicide issues. As a part of the Government, it needs to raise public awareness by gradually disseminating how dangerous Femicide is and asking the public not to normalise the action of Femicide itself. The campaign for the public to stop Violence against women is essential. Other than that, it needs to build a system of the recap where Femicide distinguishes the cases of ordinary murder. It is crucial to understand the full complexity of this Crime and improve the quality, availability, and timeliness of data to prevent and end gender-related killings of women and girls. Indeed, it needed to assess progress and support evidence-based policy-making and effective criminal justice responses.

It also needs to strengthen the legal system, that is, to ensure that the legal system can effectively address Femicide. It involves strict enforcement, accurate investigations, and sentencing commensurate with the Crime committed. Further, public participation needs to be strengthened through collaboration between community and government partnerships to create a safer and more supportive environment for women. It needs the willingness of the Law Enforcement agent who handles the case of Femicide to take a look deeper from the perspective of Femicide and GBV itself. Moreover, the reconstruction of the law, which can be supported by implementation in the issue of Femicide, will be sufficient enough to stop the killing of women itself as a predominant factor of crimes against women in the context of GBV, especially women.

Conclusion

Femicide has emerged as one of the most extreme forms of GBV against women that results in the death of the victim. Femicide is more than a simple murder that ignores the vulnerability of women. Femicide requires foresight and precision in handling cases involving women as murder victims. Therefore, it is necessary to consider the need to include Femicide as an aggravating reason in

the imposition of punishment for the perpetrator of the Crime. In regulating Femicide itself, it is not necessary to rely on comparisons with other countries but to consider the values and needs of the Indonesian people themselves. It is the philosophical basis that strengthens. Femicide cases in Indonesia are currently also experiencing a significant increase.

There must be a consideration of punishing the case of Femicide from the perspective of Femicide, not just as a homicide. It is necessary to think about how to punish the perpetrators of Femicide relatively from the perspective of eliminating GBV./.

REFERENCES

1. Dawson, Myrna, Haleakala Angus, and Angelika Zecha. 2024. “Identifying femicide using the United Nations statistical framework: Exploring the feasibility of sex/gender-related motives and indicators to inform prevention”. *International Sociology* 39 (3): 309 - 331.
2. Dimushevska, Elena. 2021. *Analysis of Cases of Femicides Murders of Women in the Republic of North Macedonia 2017 - 2020*. Skopje: National Network to End Violence against Women and Domestic Violence – “Voice against Violence”.
3. Hiong, Cindy. 2024. *Femisida: Memahami Kekerasan Berbasis Gender dan Tindakan Pencegahannya*. January 13. Accessed June 18, 2024. <https://bincangperempuan.com/femisida-memahami-kekerasan-berbasis-gender-dan-tindakan-pencegahannya/>.
4. 2024. <https://kekerasan.kemenpppa.go.id/ringkasan>. January 1. Accessed June 16, 2024. <https://kekerasan.kemenpppa.go.id/ringkasan>.
5. Joseph, Jenice. 2017. “Victims of Femicide in Latin America: Legal and Criminal Justice Responses”. *TEMIDA* 20 (1): 3-21. doi: <https://doi.org/10.2298/TEM1701003J>.
6. Komisi Nasional Anti-Kekerasan Terhadap Perempuan. 2021. *Kajian Awal dan Kertas Kerja Femisida Tidak Dikenal: Pengabaian Terhadap Hak Atas Hidup dan Hak Atas Keadilan Perempuan dan Anak Perempuan*. Jakarta: Komnas Perempuan.
7. Komnas Perempuan. 2022. *Bayang-bayang stagnansi: daya pencegahan dan penanganan berbanding peningkatan jumlah, ragam dan kompleksitas kekerasan berbasis gender terhadap perempuan*. *Catahu 2022: catatan tahunan kekerasan terhadap perempuan tahun 2021*, Jakarta: Komnas Perempuan.

8. Komnas Perempuan 2022. “Siaran Pers Komnas Perempuan Peringatan Hari Perempuan Internasional 2022 dan Peluncuran Catatan Tahunan tentang Bayang-bayang Stagnansi: Daya Pencegahan dan Penanganan Berbanding Peningkatan Jumlah, Ragam dan Kompleksitas Kekerasan Berbasis Gender Perempuan”. Siaran Pers Komnas Perempuan. Jakarta: Komnas Perempuan (National Commission on Violence Against Women, March 8).

9. Komnas Perempuan 2023. “Press Release: Siaran Pers Komnas Perempuan tentang Dugaan Femicida dalam Relasi Personal (Kasus Tewasnya Korban Perempuan di Surabaya)”. Jakarta: Komnas Perempuan, October 10. Accessed June 17, 2024. <https://komnasperempuan.go.id/siaran-pers-detail/siaran-pers-komnas-perempuan-tentang-dugaan-femicida-dalam-relasi-personal-kasus-tewasnya-korban-perempuan-di-surabaya>.

10. Komnas Perempuan 2024. Siaran Pers Komnas Perempuan Tentang Femicida: “Namai, Kenali dan Akhiri Femicida”. Siaran Pers, Jakarta: Komnas Perempuan.

11. Morfit, Michael. 1981. “Pancasila: The Indonesian State Ideology According to the New Order Government”. *Asian Survey* (University of California Press) XXI (8): 838-851. Accessed 6 16, 2024. <http://www.jstor.org/stable/2643886>.

12. Purwanti, Ani. 2020. *Kekerasan Berbasis Gender*. Yogyakarta: Bildung Nusantara.

13. Salamor, Yonna Beatrix, Ani Purwanti, and Nur Rochaeti. 2024. “Pengaturan Tentang Femicida Dalam Hukum Pidana Indonesia (Kajian Perbandingan UU HAM dan UU TPKS)”. *Jurnal Litigasi* 25 (1): 65 - 109. doi: <http://dx.doi.org/10.23969/litigasi.v25i1.12520>.

14. Santoso, Topo, and Hariman Satria. 2023. “Sexual-Violence Offense in Indonesia: Analysis of the Criminal Policy in the Law Number 12 of 2022”. *Padjajaran jurnal Ilmu Hukum* 10 (1): 59-79.

15. UN Women. 2023. “Five essential facts to know about femicide”. <https://www.unwomen.org/en/news-stories/feature-story/2022/11/five-essential-facts-to-know-about-femicide#:~:text=Defined%20as%20an%20intentional%20killing,men%2C%20or%20harmful%20social%20norms>.

16. UNODC. 2022. *Gender-related killings of women* Gender-related killings of women. Research Brief, United Nations Office on Drugs and Crime.

17. UNODC. 2023. *Background paper on Femicide Review Committees*. Background paper, Vienna: Commission on Crime Prevention and Criminal Justice.

18. Utami, Jayanti Tri. 2023.
<https://www.tribunnews.com/regional/2023/10/07/kronologi-lengkap-anak-anggota-dpr-aniaya-pacar-hingga-tewas-di-surabaya-baru-5-bulan-jalin-asmara?page=2>. October 7. Accessed June 20, 2024.
<https://www.tribunnews.com/regional/2023/10/07/kronologi-lengkap-anak-anggota-dpr-aniaya-pacar-hingga-tewas-di-surabaya-baru-5-bulan-jalin-asmara?page=2>.
19. WHO. 2012. Understanding and Addressing Violence Against Women. Publication, World Health Organisation.
20. Zulaichah, Siti. 2022. “Femisida Dan Sanksi Hukum Di Indonesia”. Egalita: Jurnal Kesetaraan dan Keadilan Gender 17 (1): 1-16.

GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ SÁT HẠI NỮ GIỚI (MỘT XU HƯỚNG BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI) THÔNG QUA CÁC THỦ TỤC TƯ PHÁP VÀ/HOẶC PHI TƯ PHÁP: GÓC NHÌN TỪ INDONESIA

*TS. Go Lisanawati**

Tóm tắt: Sát hại nữ giới (Femicide) được xem là một trong những xu hướng cực đoan của bạo lực trên cơ sở giới. Văn phòng Liên hợp quốc về Ma túy và Tội phạm năm 2022 đã chỉ ra rằng bất bình đẳng giới, sự chênh lệch quyền lực và các chuẩn mực xã hội có hại là những yếu tố góp phần vào bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái, đây là một sự vi phạm nghiêm trọng đối với quyền con người. Ủy ban Quốc gia về Bạo lực đối với Phụ nữ của Cộng hòa Indonesia (gọi tắt là Komnas Perempuan), trong báo cáo năm 2021, đã chỉ ra rằng sát hại nữ giới chưa được công nhận trong luật pháp quốc gia hay địa phương của Indonesia, cũng như trong việc thu thập dữ liệu liên quan đến các vụ sát hại nữ giới tại Cơ quan Điều tra Hình sự (Bareskrim) thuộc Cảnh sát Cộng hòa Indonesia. Các vụ sát hại nữ giới hiện nay chỉ được xử lý như những tội phạm hình sự thông thường. Khung pháp lý của Indonesia chưa có quy định cụ thể để xử lý các vụ sát hại nữ giới. Tuy nhiên, các luật và quy định của Indonesia có thể cung cấp một số góc nhìn pháp lý về vấn đề này. Trong phân tích sơ bộ và báo cáo làm việc của mình, Komnas Perempuan đã khuyến nghị việc tích hợp các vụ sát hại nữ giới vào chính sách quốc gia, đồng thời kêu gọi các bên liên quan thực hiện các khuyến nghị nhằm xóa bỏ bạo lực, bảo đảm công lý cho nạn nhân và tạo ra môi trường an toàn. Bài viết này sẽ xem xét cách thức các quy trình tư pháp và phi tư pháp tại Indonesia xử lý các vụ sát hại nữ giới. Đồng thời, bài viết đặt giả thuyết về vai trò của giáo dục và nhu cầu tái cấu trúc luật pháp liên quan đến bạo lực trên cơ sở giới trong các vụ án sát hại nữ giới.

Từ khóa: Luật Hình sự, sát hại nữ giới, bạo lực trên cơ sở giới, thủ tục tư pháp, thủ tục phi tư pháp.

* Khoa Luật, Đại học Surabaya, Indonesia; Email: go_lisanawati@staff.ubaya.ac.id.

Giới thiệu

Bạo lực đối với phụ nữ là một hành vi tàn ác, bao gồm bạo lực tình dục, bạo hành thể chất và tinh thần, cũng như hiếp dâm dẫn đến tử vong. Theo Ani Purwanti, cần xem xét bạo lực trên cơ sở giới (GBV) như một hiện tượng mang tính phụ thuộc, biến đổi và được định vị bởi các chuẩn mực truyền thống có sẵn, chứ không phải là một trạng thái cố định hay một quy phạm pháp luật bất biến. Cần nhìn nhận vị trí của các chủ thể theo cách nhấn mạnh mối quan hệ cấu thành giữa cấu trúc pháp lý và quyền chủ động của phụ nữ. GBV là một hiện tượng xã hội bị ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố khác nhau như tôn giáo, văn hóa, kinh tế, hệ tư tưởng và hệ thống pháp luật. Trong một số điều kiện, trật tự xã hội này dẫn đến sự gia tăng GBV. GBV không chỉ ảnh hưởng đến cá nhân nạn nhân mà còn tác động đến nhiều thành viên trong gia đình, bao gồm vợ chồng, con cái, người giúp việc gia đình và những người khác. Nguyên nhân sâu xa của hiện tượng này thường xuất phát từ chủ nghĩa gia trưởng, trong đó nam giới là nhóm gây ra bạo lực nhiều hơn, còn phụ nữ thường là nạn nhân.

Trong bối cảnh xã hội Indonesia, Pancasila - nền tảng tư tưởng của người dân Indonesia - thể hiện nguyên tắc quan trọng về bình đẳng giữa nam và nữ. Pancasila bao gồm năm nguyên tắc. Trong đó, nguyên tắc thứ hai (Sila) của Pancasila thường được coi như cam kết đối với chủ nghĩa quốc tế hoặc chủ nghĩa nhân đạo, công bằng và văn minh. Nguyên tắc này nhấn mạnh việc đối xử công bằng với người khác, không có sự nghi ngờ, bóc lột hay áp bức, đồng thời từ chối tham gia vào các khối chính trị đối lập hoặc ủng hộ trật tự quốc tế mang tính bóc lột và chia rẽ. Việc giải quyết vấn đề GBV và sát hại nữ giới đòi hỏi phải thực hiện nguyên tắc thứ năm của Pancasila, đó là công bằng xã hội cho toàn thể nhân dân Indonesia. Khái niệm về công bằng trong Pancasila mang ý nghĩa rộng lớn, nhưng đồng thời cũng đặt ra câu hỏi về tầm quan trọng của nó trong việc hiểu về Pancasila.

Hơn nữa, việc thực hiện các nguyên tắc của Pancasila còn được thể hiện trong Điều 27 khoản 1 của Hiến pháp Cộng hòa Indonesia năm 1945 (sửa đổi lần thứ tư), quy định rằng: “Mọi công dân đều bình đẳng trước pháp luật và chính quyền, và có nghĩa vụ tuân thủ pháp luật và chính quyền mà không có bất kỳ ngoại lệ nào”. Chính phủ Indonesia đã thể hiện cam kết về bình đẳng giới từ thời kỳ Trật tự Mới, được minh chứng qua Luật số 7 năm 1984 và việc tham gia Công ước xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ (CEDAW), dưới sự giám sát của Ủy ban CEDAW của Liên hợp quốc với đại diện từ nhiều quốc gia. Điều này cho thấy rằng bình đẳng giới là một giá trị quan trọng. Tuy nhiên, quá trình

thực thi các chính sách liên quan đến giới và thực thi pháp luật vẫn còn tồn tại nhiều bất cập và thiên vị. Quyền lực giới vẫn chịu sự chi phối của các chuẩn mực xã hội, duy trì hệ tư tưởng về vai trò truyền thống của giới và thúc đẩy các định kiến tiêu cực.

Tình trạng bạo lực ở Indonesia vẫn ở mức cao. Theo Bộ Bảo vệ Phụ nữ và Trẻ em Indonesia, tính đến ngày 1 tháng 1 năm 2024, đã có 11.822 vụ bạo lực được báo cáo, trong đó có 2.547 nam giới và 10.280 phụ nữ là nạn nhân. Báo cáo thường niên năm 2022 (Catahu) thống kê các khiếu nại trực tiếp gửi đến Komnas Perempuan, các tổ chức dịch vụ và Cơ quan Tòa án Tôn giáo (Badilag), ghi nhận tổng cộng 338.496 vụ GBV đối với phụ nữ. Cụ thể, Komnas Perempuan tiếp nhận 3.838 vụ, các tổ chức dịch vụ nhận 7.029 vụ, và Badilag xử lý 327.636 vụ và BADILAG là 327.629 vụ. Liên quan đến giết hại phụ nữ, Ủy ban Quốc gia về Phụ nữ đã tiến hành phân tích các phán quyết của tòa án đối với các vụ án tử vong của phụ nữ. Trong số 100 phán quyết tòa án liên quan đến cái chết của vợ, có 15 vụ được phân loại là nữ sát do bạn đời thân mật gây ra. Kết quả phân tích các vụ án giết phụ nữ cho thấy 60% vụ giết người xảy ra tại nhà riêng. Trong khi đó, theo thống kê trên nền tảng trực tuyến của các phương tiện truyền thông, từ tháng 6 năm 2021 đến tháng 6 năm 2022, có 307 vụ giết phụ nữ được ghi nhận. Trong số 307 vụ này, có 84 vụ được xác định là sát hại nữ giới do chồng hoặc bạn đời cũ thực hiện.

Đáng buồn là, trong bối cảnh các vụ GBV đối với phụ nữ ngày càng gia tăng với mức độ nghiêm trọng và phức tạp, Komnas Perempuan đã chỉ ra rằng khả năng xử lý các vụ việc vẫn còn nhiều hạn chế, dẫn đến tình trạng trì trệ trong việc giải quyết các vụ GBV. Ủy ban này nhấn mạnh sự cần thiết của việc phản ứng nhanh đối với từng khiếu nại từ phía nạn nhân và công chúng. Số lượng đơn khiếu nại liên quan đến GBV đối với phụ nữ đã tăng 80% vào năm 2021.

Bài nghiên cứu này dựa trên phương pháp tiếp cận pháp lý mang tính quy phạm. Các nguồn luật chính bao gồm luật và quy định có thể được áp dụng để giải quyết vấn đề GBV và sát hại nữ giới. Những nguồn luật này bao gồm Bộ luật Hình sự Indonesia, Luật số 39 năm 1999 về Nhân quyền, Luật số 23 năm 2004 về Bạo lực gia đình, và Luật số 12 năm 2022 về Tội phạm bạo lực tình dục. Ngoài ra, các nguồn luật thứ cấp sẽ tham khảo các khái niệm học thuật liên quan đến sát hại nữ giới và GBV. Phương pháp phân tích được áp dụng là suy luận diễn dịch.

Dựa trên các dữ liệu và phân tích ở trên, bài viết này sẽ thảo luận về tội phạm sát hại nữ giới như một hình thức GBV trong khuôn khổ cách thức thực thi pháp luật Indonesia xử lý vấn đề này thông qua các quy trình tư pháp và phi tư

pháp. Sát hại nữ giới là một vấn đề nghiêm trọng, và nếu không được xử lý kịp thời, có thể dẫn đến những hậu quả nguy hiểm. Bài viết này nhằm mục đích đánh giá cách hệ thống thực thi pháp luật Indonesia cũng như các cơ chế phi tư pháp giải quyết vấn đề này, đồng thời đưa ra các khuyến nghị để cải thiện khung pháp lý liên quan.

Sát hại nữ giới: Vấn đề, cách giải quyết và lý do cần được quan tâm

Theo kết quả giám sát của Komnas Perempuan về các bài báo trên phương tiện truyền thông liên quan đến nữ sát từ năm 2016 - 2020, phần lớn các vụ sát hại nữ giới xảy ra trong mối quan hệ thân mật, đặc biệt là giữa các cặp đôi đang hẹn hò hoặc vợ chồng. Thủ phạm phổ biến nhất là bạn trai (74 vụ), chồng (63 vụ) và bạn bè (24 vụ). Nạn nhân nữ có độ tuổi trải dài từ trẻ em (0-10 tuổi) đến người cao tuổi (80+ tuổi). Phần lớn nạn nhân là những người trong độ tuổi lao động, bao gồm 111 người từ 21-30 tuổi, 100 người từ 31-40 tuổi và 64 người từ 41-50 tuổi. Trước khi bị sát hại, nạn nhân thường bị bạo hành dưới nhiều hình thức như bị đánh đập, đá, đâm, cắn, dùng búa tấn công, giẫm đạp và nhiều hình thức bạo lực khác.

Theo dữ liệu do Komnas Perempuan công bố vào năm 2023, Indonesia ghi nhận 159 vụ sát hại nữ giới. Trong đó, tỉnh Đông Java có số vụ cao nhất với 28 trường hợp, tiếp theo là Tây Java với 24 vụ và Trung Java với 18 vụ. Tại Bắc Sumatra có 10 vụ, trong khi tại Riau ghi nhận 8 vụ.

Theo UNODC, sát hại nữ giới là hành vi giết người có liên quan đến giới tính của nạn nhân. Đây đang trở thành một vấn đề xã hội và chính trị quan trọng trên toàn cầu. Trong vài thập kỷ qua, nhiều sáng kiến đã được triển khai để chống lại tội ác này, bao gồm việc hình sự hóa hành vi sát hại nữ giới (UNODC 2023). Những định kiến giới, sự phân biệt đối xử và bất bình đẳng quyền lực là những yếu tố thúc đẩy sát hại nữ giới, khiến nó trở thành hình thức bạo lực nghiêm trọng nhất đối với phụ nữ và trẻ em gái. Vị thế của phụ nữ ở nhiều nơi trên thế giới là điều không thể phủ nhận. Phụ nữ thường ở vị trí thấp hơn so với nam giới. Nam và nữ có cấu trúc tâm lý khác nhau do yếu tố di truyền sinh học và cấu trúc xã hội. Cuộc sống phức tạp và đòi hỏi một mô hình hỗ trợ lẫn nhau để tránh các vấn đề do sự khác biệt này gây ra. Sát hại nữ giới có thể được hiểu là hình thức bạo lực cực đoan nhất đối với phụ nữ, là sự thể hiện rõ ràng của sự phân biệt đối xử và bất bình đẳng giới. Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) nhấn mạnh rằng sát hại nữ giới, thường do nam giới thực hiện, liên quan đến các hành vi lạm dụng, đe dọa, khủng bố, bạo lực tình dục hoặc các tình huống mà phụ nữ có ít quyền lực và nguồn lực hơn so với bạn đời của họ.

Theo Siti Zulaicha, WHO chỉ ra rằng phần lớn các vụ sát hại nữ giới được thực hiện bởi bạn đời hoặc bạn tình cũ, nguyên nhân xuất phát từ bạo lực gia đình kéo dài, sự đe dọa và khủng bố liên tục. Sát hại nữ giới được chia thành hai loại chính: sát hại nữ giới có mối quan hệ thân mật (intimate femicide) và sát hại nữ giới không có mối quan hệ thân mật (non-intimate femicide). Sát hại nữ giới có mối quan hệ thân mật là hành vi giết người do một người thân thiết thực hiện, như chồng, chồng cũ, bạn trai hoặc bạn trai cũ. Trong khi đó, sát hại nữ giới không có mối quan hệ thân mật xảy ra khi hung thủ không có quan hệ mật thiết với nạn nhân, ví dụ như trong các cuộc xung đột vũ trang, phân biệt chủng tộc, phân biệt giới tính, hoặc các vụ sát hại nữ giới vì giới tính của họ. Sát hại nữ giới khác với thuật ngữ giết người (homicide) vì nó liên quan trực tiếp đến vấn đề bất bình đẳng giới, tức là nạn nhân bị sát hại chỉ vì họ là phụ nữ. Theo Komnas Perempuan, sát hại nữ giới ở Indonesia còn xuất hiện dưới các hình thức áp bức và làm nhục phụ nữ, như bạo lực tình dục đi kèm với giết người, bạo lực xuất phát từ nam tính bị tổn thương trong quan hệ tình dục, ghen tuông và những cuộc hôn nhân không muốn bị tiết lộ. Các nguyên nhân khác của bạo lực giới tính bao gồm trốn tránh trách nhiệm khi làm người yêu mang thai, hoạt động mại dâm không được kiểm soát, và bạo lực khi hen hò.

UNODC và Cơ quan Liên hợp quốc về Bình đẳng giới và Trao quyền cho phụ nữ (UN Women) đã phối hợp phát hành một báo cáo chung về các vụ giết hại phụ nữ và trẻ em gái có liên quan đến giới tính, trong đó nhấn mạnh năm phát hiện quan trọng về sự cấp thiết của việc giải quyết bạo lực đối với phụ nữ:

- Năm 2022, có 48.800 phụ nữ và trẻ em gái bị giết hại bởi bạn đời hoặc thành viên trong gia đình, trong đó những người bạn đời hiện tại và trước đây là thủ phạm phổ biến nhất, cho thấy sự cần thiết của các biện pháp can thiệp sớm;

- Sát hại nữ giới là một vấn đề toàn cầu, ảnh hưởng đến phụ nữ và trẻ em gái trên khắp thế giới, trong đó châu Phi có số lượng nạn nhân cao nhất trong năm 2022;

- Sát hại nữ giới là một vấn đề nghiêm trọng với số lượng nạn nhân đáng báo động và nhiều trường hợp chưa được thống kê do sự khác biệt trong thực hành tư pháp hình sự giữa các quốc gia;

- Dữ liệu hạn chế về các vụ giết hại phụ nữ và trẻ em gái có liên quan đến giới tính, đặc biệt là đối với phụ nữ bản địa, là một trở ngại lớn trong việc thiết lập cơ chế phòng ngừa và bảo vệ hiệu quả, nhất là khi một số nhóm nạn nhân bao gồm các nhà hoạt động nhân quyền, nhà báo và chính trị gia cũng bị nhắm đến;

- Các tổ chức phụ nữ đóng vai trò quan trọng trong việc ngăn chặn sát hại nữ giới, thúc đẩy thay đổi chính sách, buộc chính phủ phải chịu trách nhiệm và

cung cấp các dịch vụ hỗ trợ tập trung vào nạn nhân, đồng thời cần được tăng cường hỗ trợ tài chính.

Dựa trên những dữ kiện trên, việc xây dựng một cấu trúc pháp lý nhằm tăng cường giải quyết vấn đề sát hại nữ giới trong là điều cần thiết. Sát hại nữ giới có mối liên hệ chặt chẽ với khái niệm xã hội phụ quyền, bởi nó là một trong những hình thức áp bức mà phụ nữ phải đối mặt trong xã hội do nam giới thống trị. Chế độ phụ quyền được định nghĩa là xu hướng nam giới đạt được các vị trí cao hơn trong hệ thống thứ bậc, trong khi phụ nữ có xu hướng ở dưới quyền của họ, dẫn đến bất bình đẳng.

Theo Liên hợp quốc, các hình thức sát hại nữ giới bao gồm: giết phụ nữ bởi bạn đời hoặc người yêu cũ, giết phụ nữ bị nghi ngờ là phù thủy, giết phụ nữ vì danh dự, giết phụ nữ trong các cuộc xung đột vũ trang, giết phụ nữ liên quan đến của hồi môn, giết phụ nữ dựa trên xu hướng tính dục hoặc định dạng giới. Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) phân loại sát hại nữ giới thành bốn loại chính cùng với mức độ phổ biến của chúng:

1. Sát hại nữ giới có mối quan hệ thân mật (Intimate Femicide): Đây là trường hợp một phụ nữ bị sát hại bởi bạn đời hoặc người yêu cũ, là hệ quả của bạo lực kéo dài trong mối quan hệ.

2. Sát hại nữ giới vì danh dự (Murders in the name of Honour): Các vụ giết người liên quan đến danh dự xảy ra khi thành viên gia đình sát hại bé gái hoặc phụ nữ vì các hành vi bị cho là vi phạm chuẩn mực tính dục hoặc xã hội. Điều này thường nhằm bảo vệ danh dự, truyền thống hoặc yêu cầu tôn giáo.

3. Sát hại nữ giới liên quan đến của hồi môn (Dowry-related Femicide): Trong trường hợp này, một người phụ nữ bị sát hại vì của hồi môn bị coi là không đủ. Ví dụ, ở Ấn Độ, một người mẹ và con của cô ấy đã bị chồng thiêu sống vì gia đình người vợ không thể chi trả của hồi môn cho cuộc hôn nhân.

4. Sát hại nữ giới không có mối quan hệ thân mật (Non-intimate Femicide/Sexual Femicide): Đây là các vụ giết người mà thủ phạm không có quan hệ tình cảm với nạn nhân. Một số vụ có tính hệ thống hoặc ngẫu nhiên.

Hơn nữa, việc theo dõi qua các bản tin có những hạn chế vì các sát hại nữ giới có thể không được phát hiện do các từ khóa được sử dụng. Thông qua các từ khóa được sử dụng, sự chênh lệch giữa thời điểm tin tức được đăng tải và thời điểm xảy ra vụ sát hại nữ giới, cũng như việc không có đầy đủ bối cảnh của vụ việc, chỉ dựa trên những thông tin được các nhà báo ghi nhận. Chính phủ cần ngay lập tức thu thập, phân tích và công bố dữ liệu thống kê về sát hại nữ giới như một phần thực hiện Khuyến nghị chung của Ủy ban CEDAW. Myrna Dawson cùng các cộng sự đã mô tả tầm quan trọng

của thống kê về sát hại nữ giới. Sát hại nữ giới, một thuật ngữ được sử dụng trên toàn cầu để mô tả các vụ sát hại nữ giới và trẻ em gái vì giới tính của họ, đang được tranh luận về định nghĩa, phân biệt và phương pháp đo lường. Việc hiểu rõ số liệu thống kê về sát hại nữ giới, xây dựng các chiến lược phòng ngừa và nâng cao nhận thức là điều thiết yếu để giải quyết bạo lực liên quan đến giới.

Một số quốc gia đã hình sự hóa hành vi sát hại nữ giới. Theo Janice Joseph, dựa trên nguồn của Ủy ban Kinh tế về Mỹ Latinh và Caribbean (2014) và quan sát từ Chỉ số Bình đẳng Giới tại Mỹ Latinh và Caribbean, phản ứng của một số quốc gia đối với nữ sát như sau:

Quốc gia	Năm ban hành luật	Hình phạt
Argentinian	2012	Tù chung thân
Bolivia (Nhà nước đa dân tộc)	2013	30 năm
Brazil	2015	12 đến 30 năm
Chile	2010	Tù chung thân
Colombia	2014	20 đến 41 năm
Costa Rica	2007	20 đến 50 năm
Ecuador	2013	Tối đa 28 năm
El Salvador	2010	Tối đa 40 năm
Guatemala	2008	20 đến 50 năm
Honduras	2013	30 đến 40 năm
Mexico	2007	40 đến 60 năm tù, phạt 2000 USD
Nicaragua	2012	Tối đa 30 năm
Panama	2013	25 đến 30 năm
Peru	2011	15 năm
Venezuela (Cộng hòa Bolivian)	2007	28 đến 30 năm

Tầm quan trọng của việc tăng cường quy định về sát hại nữ giới là một trong những nỗ lực nhằm hỗ trợ thực hiện Mục tiêu Phát triển Bền vững số 5 về đạt được bình đẳng giới khi trao quyền cho phụ nữ. Vấn đề bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái rất quan trọng, không chỉ vì những hậu quả đạo đức, sức khỏe hay xã hội mà nó gây ra, mà còn vì mối đe dọa của bạo lực gia đình có thể hạn chế quyền tự do đi lại và hành động của phụ nữ trong gia đình, từ đó giới hạn sự lựa chọn trong cuộc sống của họ. Vấn đề sát hại nữ giới cần được Chính phủ nỗ lực giải quyết bằng cách xây dựng một khung pháp lý mạnh mẽ

hơn, vì bình đẳng giới không thể đạt được nếu pháp luật không đủ mạnh để phòng chống sát hại nữ giới.

Tại sao chúng ta cần xem xét vấn đề sát hại nữ giới? Liệu chúng ta có thể coi sát hại nữ giới như một dạng diệt chủng (Genocide) không? Điều II của Công ước về Ngăn chặn và trừng phạt tội ác diệt chủng nêu rõ rằng diệt chủng có nghĩa là bất kỳ hành vi nào sau đây được thực hiện với ý định hoặc tiêu diệt toàn bộ hoặc một phần, một nhóm dân tộc, sắc tộc, chủng tộc hoặc tôn giáo như:

- a. Sát hại các thành viên của nhóm;
- b. Gây tổn hại nghiêm trọng về thể chất hoặc tinh thần đối với các thành viên của nhóm;
- c. Cố ý áp đặt các điều kiện sống nhằm hủy diệt toàn bộ hay một phần nhóm đó;
- d. Áp đặt các biện pháp nhằm ngăn chặn sinh sản trong nhóm;
- e. Cưỡng ép chuyển giao trẻ em của nhóm này sang nhóm khác.

Hơn nữa, khái niệm diệt chủng của Raphael Lemkin, như được Agnieszka Bienczyk-Missala đề cập, nhấn mạnh sự cần thiết của quyền tài phán hình sự phổ quát và việc hình sự hóa các tội ác này, đồng thời lập luận rằng các tội ác này cần được đưa vào luật hình sự quốc gia và quan hệ quốc tế. Về vấn đề này, cần có các quy định đi kèm với các điều khoản bảo vệ các nhóm quốc gia, sắc tộc và tôn giáo thiểu số trong hiến pháp quốc gia cũng như luật pháp quốc tế. Vấn đề đặt ra là liệu phụ nữ có thể được coi là một nhóm được bảo vệ và có thể được xem là nhóm mục tiêu trong tội ác diệt chủng hay không.

Công ước của Hội đồng châu Âu về Phòng ngừa và Chống bạo lực đối với phụ nữ và bạo lực gia đình nhấn mạnh tác động nghiêm trọng của bạo lực đối với phụ nữ, duy trì sự bất bình đẳng về quyền lực và phân biệt đối xử. Công ước bao gồm bạo lực gia đình, quấy rối tình dục, hiếp dâm, hôn nhân cưỡng ép và tội ác danh dự, đồng thời nhấn mạnh sự cần thiết của chủ nghĩa nữ quyền trong pháp luật.

Luật pháp và quy định của Indonesia liên quan đến sát hại nữ giới

Sát hại nữ giới, là một trong những hình thức cực đoan nhất của GBV, cũng đang diễn ra ở Indonesia. Một số dữ liệu do Komnas Perempuan cung cấp là cơ sở tham khảo cho Chính phủ trong việc tìm kiếm các biện pháp bảo vệ phụ nữ. Các nạn nhân nữ của bạo lực thường không nhận được sự bảo vệ sau khi báo cáo vụ việc bạo lực, dẫn đến tình trạng thiếu công cụ pháp lý và khó tiếp cận các dịch vụ khiếu nại. Thâm quyền xét xử các vụ sát hại nữ giới

thường tập trung vào các vấn đề công cộng, trong khi những vấn đề liên quan đến phụ nữ lại bị coi là riêng tư và cá nhân, khiến quá trình tìm kiếm sự bảo vệ và công lý trở nên khó khăn. Do đó, cần thiết phải ban hành các luật và quy định có thể khắc phục những thách thức này và bảo vệ phụ nữ.

Theo Điều 1 khoản 4 của Luật số 39 năm 1999 về Nhân quyền, tra tấn được định nghĩa là hành vi cố ý gây ra đau đớn nghiêm trọng về thể chất hoặc tinh thần, do sự khiêu khích của một cá nhân hoặc quan chức nhà nước nhằm thu thập thông tin hoặc kiến thức, trừng phạt, đe dọa, ép buộc hoặc phân biệt đối xử, với sự chấp thuận hoặc sự biết rõ của bất kỳ cá nhân hoặc quan chức nào. Do đó, tra tấn là một hành vi phạm tội cố ý gây ra nỗi đau và sự đau khổ sâu sắc, cả về thể chất lẫn tinh thần, đối với một người nhằm thu thập thông tin hoặc kiến thức.

Luật về nhân quyền tuyên bố rõ ràng rằng quyền của phụ nữ là quyền con người (theo Điều 45). Quy định này ngụ ý rằng quyền của phụ nữ phải được đối xử như quyền con người. Về nguyên tắc, mục đích của việc tuyên án (theo Điều 51 Luật số 1 năm 2023 về Bộ luật Hình sự Indonesia) bao gồm:

- a. Ngăn chặn tội phạm bằng cách duy trì các quy tắc pháp luật nhằm bảo vệ cộng đồng và đảm bảo an toàn;
- b. Cải tạo và giáo dục tội phạm để giúp họ trở thành những cá nhân tốt và có giá trị;
- c. Giải quyết các vấn đề phát sinh từ tội phạm, khôi phục sự cân bằng và mang lại cảm giác an toàn, yên bình trong xã hội; và
- d. Phát triển ý thức hối lỗi và xóa bỏ mặc cảm tội lỗi cho người bị kết án.

Hướng dẫn về việc tuyên án theo Điều 53 Luật số 1 năm 2023 về Bộ luật Hình sự Indonesia quy định rằng:

(1) Khi xét xử một vụ án hình sự, thẩm phán có nghĩa vụ tuân thủ pháp luật và công lý.

(2) Nếu trong quá trình bảo vệ pháp luật và công lý theo khoản 1 có sự xung đột giữa tính chắc chắn của pháp luật và công lý, thẩm phán phải lựa chọn công lý.

Tuy nhiên, GBV và sát hại nữ giới có thể được giải quyết thông qua việc thực thi các luật và quy định hiện hành tại Indonesia. Những luật và quy định đó bao gồm:

a. Bộ luật Hình sự Indonesia (hiện hành và Luật mới theo Luật số 1 năm 2023 về Bộ luật Hình sự Indonesia)

Trong Bộ luật Hình sự Indonesia, có các nhóm tội danh liên quan đến tính mạng và thân thể. Các tội phạm xâm phạm tính mạng con người nhằm mục đích

tước đoạt mạng sống của một người, với cấu thành hành vi cố ý tước đoạt mạng sống của người khác.

Danh mục	Bộ luật Hình sự Indonesia hiện hành	Luật số 1 năm 2023 về Bộ luật Hình sự Indonesia
Tội phạm xâm phạm tính mạng (cố ý và có chủ đích)		
Giết người/Vô ý làm chết người	Điều 338 Cố ý tước đoạt mạng sống của người khác	Điều 458 khoản 1 Tước đoạt mạng sống của người khác
Hành vi giết người có tình tiết gia đình		Điều 458 khoản 2 Nếu tội phạm được đề cập tại khoản 1 được thực hiện đối với mẹ, cha, vợ, chồng hoặc con, mức án có thể tăng thêm 1/3 (một phần ba)
Giết người, vô ý làm chết người có tình tiết tăng nặng	Điều 339 Hành vi giết người/vô ý làm chết người được thực hiện với mục đích chuẩn bị hoặc tạo điều kiện thuận lợi cho một hành vi phạm tội cụ thể có thể bị trừng phạt, để bảo vệ bản thân hoặc đồng phạm, hoặc nhằm chiếm đoạt tài sản trái phép	Điều 458 khoản 3 Hành vi giết người/vô ý làm chết người được thực hiện với mục đích chuẩn bị hoặc tạo điều kiện thuận lợi cho một hành vi phạm tội có thể bị trừng phạt, để bảo vệ bản thân hoặc đồng phạm, hoặc nhằm chiếm đoạt tài sản trái phép.
Giết người có chủ đích và có kế hoạch từ trước	Điều 340 Bất kỳ ai cố ý hoặc có kế hoạch từ trước giết người khác sẽ bị kết tội giết người	Điều 459 Bất kỳ ai có kế hoạch từ trước tước đoạt mạng sống của người khác
Tội phạm xâm phạm thân thể (Hành vi ngược đãi)		
Ngược đãi	Điều 351 khoản 3 Hành vi ngược đãi dẫn đến chết người	Điều 466 khoản 3 Bất kỳ ai thực hiện hành vi ngược đãi gây ra cái chết cho người khác
Ngược đãi có kế hoạch từ trước	Điều 353 khoản 3 Hành vi ngược đãi có kế hoạch từ trước dẫn đến chết người	Điều 467 khoản 3 Bất kỳ ai thực hiện hành vi ngược đãi dẫn đến cái chết của người khác

Ngược đãi nghiêm trọng	Điều 354 khoản 2 Cố ý thực hiện hành vi ngược đãi nghiêm trọng dẫn đến chết người	Điều 469 khoản 2 Bất kỳ ai thực hiện hành vi ngược đãi nghiêm trọng có kế hoạch từ trước dẫn đến cái chết của một người
Ngược đãi hoặc bức hại đối với cha hoặc mẹ		Điều 470 điểm c Mức án cho hành vi bức hại có thể bị tăng thêm 1/3 (một phần ba) nếu tội phạm được thực hiện đối với cha hoặc mẹ

Điều 55 của Luật số 1 năm 2023 về Bộ luật Hình sự Indonesia nhấn mạnh rằng bất kỳ ai thực hiện hành vi phạm tội sẽ không được miễn trách nhiệm hình sự dựa trên các lý do xóa bỏ tội phạm nếu người đó cố ý gây ra một tình huống có thể trở thành lý do cho việc xóa bỏ tội phạm đó. Từ quy định tại Điều 55, người phạm tội sát hại nữ giới sẽ bị trừng phạt như một hành vi phạm tội và phải chịu trách nhiệm hình sự.

b. Theo Luật số 23 năm 2004 về Xóa bỏ bạo lực gia đình

Nếu có mối quan hệ giữa người phạm tội và nạn nhân trong phạm vi gia đình, thì luật Bạo lực gia đình phải được áp dụng. Mục (b) trong phần cân nhắc của Luật về Bạo lực gia đình nêu rõ rằng mọi hình thức bạo lực, đặc biệt là bạo lực gia đình, đều là sự vi phạm quyền con người, xâm phạm nhân phẩm, và là một dạng phân biệt đối xử cần phải được loại bỏ. Hơn nữa, mục (c) trong phần cân nhắc của Luật nhấn mạnh rằng nạn nhân của bạo lực gia đình, chủ yếu là phụ nữ, cần được Nhà nước và xã hội bảo vệ để tránh tình trạng bạo lực, tra tấn hoặc đối xử hạ thấp nhân phẩm. Theo Điều 3 của Luật về Bạo lực gia đình, việc xóa bỏ bạo lực gia đình phải dựa trên các nguyên tắc như: tôn trọng quyền con người, công bằng, bình đẳng giới, không phân biệt đối xử và bảo vệ nạn nhân. Các nguyên tắc này phải được duy trì trong tất cả các hành động liên quan đến phụ nữ và trẻ em.

Ngoài ra, Điều 5 của luật cấm các hành vi bạo lực gia đình đối với các thành viên trong gia đình, bao gồm hành vi bạo lực thể chất, tinh thần, tình dục và hành vi bỏ mặc. Khoản a Điều 5 định nghĩa bạo lực thể chất là hành vi gây đau đớn, thương tích hoặc tổn thương nghiêm trọng. Đối với bạo lực tình dục, Điều 8 dẫn chiếu Điều 5 và khoản c, định nghĩa bạo lực tình dục là hành vi ép buộc quan hệ tình dục đối với thành viên trong gia đình nhằm mục đích thương mại hoặc các mục đích cụ thể khác.

Tiếp theo, các hành vi phạm tội theo Luật về Bảo lực gia đình như sau:

Hành vi phạm tội	Chế tài
Khoản 3 Điều 44 quy định: Bất kỳ ai thực hiện hành vi bạo lực thể chất trong gia đình, như quy định điểm tại điểm a Điều 5, dẫn đến cái chết của nạn nhân	Phạt tù: tối đa 15 năm hoặc Phạt tiền: 45.000.000 IDR (bốn mươi lăm triệu rupiah)
Điều 46 quy định: Bất kỳ ai thực hiện hành vi bạo lực tình dục, như quy định tại điểm a Điều 8	Phạt tù: tối đa 15 năm hoặc Phạt tiền: 36.000.000 IDR (ba mươi sáu triệu rupiah)

Theo Luật Bảo lực gia đình, quy định hình sự được áp dụng theo cơ chế khiếu nại.

c. Luật số 12 năm 2022 về Tội phạm bạo lực tình dục

Luật số 12 năm 2022 bao gồm mười hai chương và chín mươi ba điều. Về mặt triết lý, luật này nhấn mạnh rằng mọi người đều có quyền được bảo vệ khỏi bạo lực, không bị tra tấn hoặc chịu sự đối xử làm suy giảm nhân phẩm. Ngoài ra, bạo lực tình dục đi ngược lại các giá trị thiêng liêng và nhân đạo, gây ảnh hưởng đến an ninh và trật tự xã hội. Đồng thời, các quy định pháp luật liên quan đến bạo lực tình dục cần được thực thi một cách tối ưu nhằm cung cấp các biện pháp phòng ngừa, bảo vệ, tiếp cận công lý và phục hồi cho nạn nhân. Luật cũng phải đảm bảo toàn bộ quyền lợi của nạn nhân bị bạo lực tình dục.

Điều 3 của Luật về Tội phạm bạo lực tình dục đặt ra các mục tiêu sau: phòng ngừa, xử lý, bảo vệ và phục hồi nạn nhân, thực thi pháp luật và phục hồi người phạm tội, xây dựng môi trường không có bạo lực và ngăn chặn tái phạm.

Khoản 1 Điều 4 của Luật về Tội phạm bạo lực tình dục quy định rằng bạo lực tình dục bao gồm nhiều hình thức khác nhau, như: quấy rối không mang tính thể chất, quấy rối thể chất, ép buộc tránh thai, triệt sản, hôn nhân, tra tấn tình dục, bóc lột tình dục, nô lệ tình dục, bạo lực tình dục trên nền tảng điện tử.

Khoản 2 Điều 4 liệt kê các tội danh liên quan đến bạo lực tình dục, bao gồm: hiếp dâm, hành vi khiếm nhã, quan hệ tình dục với trẻ em, vi phạm đạo đức, khiêu dâm liên quan đến trẻ em, cưỡng ép mại dâm, buôn bán người vì mục đích bóc lột tình dục, bạo lực tình dục trong gia đình, rửa tiền liên quan đến bạo lực tình dục, các hành vi tội phạm khác được quy định rõ ràng là tội phạm bạo lực tình dục theo luật.

Luật số 12 năm 2022 cũng quy định các điều khoản hình sự và các yếu tố tăng nặng hình phạt như sau:

Danh mục	Điều khoản	Chế tài
Quấy rối tình dục không mang tính thể chất	Điều 5: Bất kỳ ai thực hiện hành vi tình dục phi thể chất nhằm hạ thấp nhân phẩm của người khác dựa trên giới tính hoặc đạo đức.	Phạt tù tối đa 9 tháng và/hoặc phạt tiền 10.000.000 IDR (mười triệu rupiah)
Quấy rối tình dục thể chất	Khoản a Điều 6: Hành vi tình dục thể chất nhằm hạ thấp nhân phẩm dựa trên giới tính hoặc đạo đức, không thuộc các quy định trừng phạt nghiêm khác khác.	Phạt tù tối đa 4 năm và phạt tiền tối đa 50.000.000 IDR (năm mươi triệu rupiah)
	Khoản b Điều 6: Hành vi tình dục thể chất trái pháp luật nhằm vào cơ thể, ham muốn tình dục hoặc cơ quan sinh sản, dù trong hay ngoài hôn nhân.	Phạt tù tối đa 12 năm và phạt tiền tối đa 300.000.000 IDR (ba trăm triệu rupiah)
	Khoản c Điều 6: Bất kỳ ai lợi dụng vị trí, quyền hạn, sự tin cậy hoặc ảnh hưởng thông qua lừa dối, sự tổn thương, bất bình đẳng, lệ thuộc, cưỡng ép hoặc đánh lừa người khác để thực hiện giao cấu hoặc hành vi khiếm nhã.	Phạt tù tối đa 12 năm và phạt tiền tối đa 300.000.000 IDR (ba trăm triệu rupiah)
Ép buộc tránh thai	Điều 8: Việc ép buộc sử dụng biện pháp tránh thai, lạm dụng quyền lực, đánh lừa hoặc gây mất chức năng sinh sản tạm thời được xem là tội phạm.	Phạt tù tối đa 5 năm và phạt tiền tối đa 50.000.000 IDR (năm mươi triệu rupiah)
Ép buộc triệt sản	Điều 9: Hành vi ép buộc triệt sản, lạm dụng quyền lực, lừa đảo hoặc lợi dụng tình trạng yếu thế có thể dẫn đến mất chức năng sinh sản vĩnh viễn.	Phạt tù tối đa 9 năm hoặc phạt tiền tối đa 200.000.000 IDR (hai trăm triệu rupiah)
Ép buộc kết hôn	Khoản 1 Điều 10 Bất kỳ ai trái pháp luật ép buộc hoặc đặt một người dưới sự kiểm soát của mình hoặc của người khác để tiến hành hoặc chấp nhận một cuộc hôn nhân.	Phạt tù tối đa 9 năm hoặc phạt tiền tối đa 20.000.000 IDR (hai trăm triệu rupiah)

Bóc lột tình dục	Điều 12: Hành vi cưỡng ép, đe dọa, lạm dụng quyền lực, lừa đảo, lợi dụng sự lệ thuộc, bóc lột cơ quan sinh dục, và nhận lợi ích để thu lợi bất chính đều coi là bóc lột tình dục.	Phạt tù tối đa 15 năm và phạt tiền tối đa 1.000.000.000 IDR (một tỷ rupiah)
Nô lệ tình dục	Điều 13: Bất kỳ ai trái pháp luật đặt một người dưới sự kiểm soát của mình hoặc của người khác và khiến họ rơi vào tình trạng không có khả năng tự vệ nhằm mục đích bóc lột tình dục.	Phạt tù tối đa 15 năm hoặc phạt tiền tối đa 1.000.000.000 IDR (một tỷ rupiah)
Tình tiết tăng nặng nếu người phạm tội: a. Thực hiện hành vi trong phạm vi gia đình; b. Thực hiện bởi nhân viên y tế, nhân viên y khoa, nhà giáo dục, nhân viên giáo dục hoặc các chuyên gia khác có nhiệm vụ xử lý, bảo vệ và phục hồi; c. Thực hiện bởi nhân viên, người quản lý hoặc quan chức đối với người được giao phó hoặc ủy thác cho họ để bảo vệ; d. Thực hiện bởi công chức, người sử dụng lao động, chủ lao động, giám sát viên hoặc quản lý đối với người lao động hoặc người làm việc cho họ; e. Thực hiện nhiều hơn một lần hoặc đối với nhiều hơn một người; f. Thực hiện bởi hai người trở lên cùng nhau; g. Thực hiện đối với trẻ em; h. Thực hiện đối với người khuyết tật; i. Thực hiện đối với phụ nữ mang thai; j. Thực hiện đối với người trong trạng thái bất tỉnh hoặc không có khả năng tự vệ; k. Thực hiện đối với người trong tình trạng khẩn cấp, tình trạng nguy hiểm, tình huống xung đột, thảm họa hoặc chiến tranh; l. Thực hiện bằng phương tiện điện tử; m. Nạn nhân bị thương nặng, bị ảnh hưởng tâm lý nghiêm trọng hoặc mắc bệnh truyền nhiễm; n. Dẫn đến chấm dứt hoặc hủy hoại chức năng sinh sản; o. Dẫn đến cái chết của nạn nhân.		
		
Tăng thêm 1/3 mức hình phạt		

Mặc dù Luật về Tội phạm bạo lực tình dục chưa phân loại tội sát hại nữ giới, nhưng luật vẫn ngụ ý rằng bất kỳ hành vi bạo lực tình dục nào gây ra cái chết cho nạn nhân sẽ bị áp dụng hình phạt hình sự bằng cách tăng thêm 1/3 mức hình phạt đối với người phạm tội.

Dựa trên giải thích về các quy định hình sự hiện hành có thể được áp dụng cho hành vi sát hại nữ giới, theo quan điểm của luật hình sự, vẫn có khả năng áp dụng luật hình sự phức hợp thông qua nguyên tắc phạm tội liên tục (*concursum*). Theo Điều 65 của Bộ luật Hình sự Indonesia, trong đó có Điều 127 của Bộ luật Hình sự Indonesia mới, liên quan đến các tội phạm độc lập. Mức hình phạt tối đa đối với các tội phạm liên tục là tổng mức hình phạt của tất cả các tội danh đã thực hiện, nhưng không vượt quá mức hình phạt nghiêm khắc nhất cộng thêm 1/3 (một phần ba). Đây là cách tối đa để áp dụng mức hình phạt nghiêm khắc nhất đối với hành vi sát hại nữ giới do người phạm tội gây ra đối với nạn nhân.

Quy trình tố tụng và phi tố tụng tại Indonesia liên quan đến sát hại nữ giới

Bài viết này sẽ thảo luận về hai vụ án xảy ra ở Indonesia để xem xét cách hệ thống tố tụng của Indonesia nhìn nhận các vụ án liên quan đến tội phạm sát hại nữ giới. Hai vụ án được phân tích là vụ án của bác sĩ Letty và vụ bạo hành dẫn đến chết người do con trai của một chính trị gia ở Surabaya gây ra. Đây không phải là nghiên cứu tình huống, mà các vụ án sẽ được sử dụng để phân tích cách hệ thống tố tụng của Indonesia xem xét tội phạm sát hại nữ giới.

Vào tháng 11/2017, xảy ra vụ án liên quan đến bác sĩ Letty, một bác sĩ làm việc tại một phòng khám ở Đông Jakarta. Kẻ gây án là chồng của nạn nhân, người đã tức giận vì bác sĩ Letty đệ đơn ly hôn sau nhiều năm bị bạo hành gia đình. Một vụ xả súng tương tự cũng xảy ra với một nhân viên của Cơ quan Quốc gia về Ma túy (BNN), do chồng của nạn nhân thực hiện. Nghi phạm được cho là đã bị căng thẳng do cảm thấy bị nạn nhân đe dọa. Helmi, kẻ phạm tội, thừa nhận rằng hắn bị trầm cảm do bị bác sĩ Letty đệ đơn ly hôn vào tháng 7 năm 2017. Helmi đã cố gắng hòa giải với bác sĩ Letty nhưng bị từ chối, dẫn đến việc hắn bắn chết vợ mình. Trước đó, bác sĩ Letty đã nhận được lời đe dọa rằng cô sẽ bị bắn nếu không chấp nhận hòa giải. Do quá sợ hãi, cô quyết định ly hôn.

Ngày 7/8/2018, Tòa án Quận Đông Jakarta đã tuyên án tù chung thân đối với bị cáo. Sau đó, vụ án được kháng cáo. Sau khi nghiên cứu hồ sơ vụ án, bản ghi nhớ kháng cáo từ luật sư bào chữa của bị cáo, công tố viên cũng như các căn cứ pháp lý của thẩm phán sơ thẩm, Tòa án cấp cao DKI Jakarta nhận định rằng các lập luận pháp lý trong việc chứng minh các yếu tố của Điều 340 Bộ luật Hình sự và Điều 1 khoản 1 của Luật số 12 năm 1951, cũng như mức án đưa ra, đều

phù hợp với các sự kiện được thu thập tại phiên tòa và tuân thủ các quy định pháp luật hiện hành.

Các căn cứ pháp lý trong việc đưa ra phán quyết tại Tòa án cấp cao DKI Jakarta bao gồm hai yếu tố. Thứ nhất, hành vi phạm tội của bị cáo, cụ thể là tội giết người có chủ đích, dẫn đến cái chết của nạn nhân ngay tại hiện trường. Thứ hai, bị cáo sở hữu và sử dụng trái phép súng để tước đoạt mạng sống của một người. Các lập luận pháp lý trong việc chứng minh các yếu tố của Điều 340 Bộ luật Hình sự và Điều 1 khoản 1 của Luật số 12 năm 1951, cũng như việc áp dụng hình phạt, đều phù hợp với các tình tiết tại phiên tòa và tuân thủ quy định pháp luật hiện hành.

Tuy nhiên, các thẩm phán chưa xem xét đến khía cạnh hành vi sát hại nữ giới để làm căn cứ trừng phạt bị cáo, mặc dù bản án đã được coi là phù hợp. Sát hại nữ giới không chỉ đơn thuần là một vụ giết người mà cần được xem xét trong bối cảnh bạo lực giới có khả năng leo thang và dẫn đến hậu quả chết người.

Vụ án thứ hai liên quan đến Ronald Tannur (31 tuổi), con trai của một thành viên đảng chính trị tại Hạ viện Indonesia, Edward Tannur. Ronald chính thức trở thành nghi phạm trong vụ hành hung dẫn đến cái chết của bạn gái anh ta, DSA (29 tuổi). Vụ tấn công chết người bắt đầu khi Ronald Tannur và DSA đi hát karaoke tại một vũ trường ở Surabaya, Pradah Kali Kendal, Dukuh Pakis, vào thứ Ba (3/10/2023). DSA được đưa đến bệnh viện nhưng không qua khỏi và bị tuyên bố tử vong vào rạng sáng thứ Tư (4/10/2023). Trong quá trình xảy ra sự việc, Ronald được cho là đã hai lần đánh vào đầu nạn nhân bằng chai rượu. Không chỉ vậy, anh ta tiếp tục hành hung nạn nhân tại bãi đậu xe. Ronald còn kéo lê cơ thể nạn nhân và sau đó cán qua người cô ấy bằng xe hơi. Sau khi vào xe, Ronald điều khiển phương tiện và đỗ xe ở phía bên phải. Trong khi đó, nạn nhân đang ngồi ở phía bên trái, dẫn đến việc cô bị cán qua và bị kéo lê khoảng 5 mét. Khi thấy tình trạng của nạn nhân, Ronald đưa thi thể bạn gái vào cốp xe và đưa đến một căn hộ ở khu vực Tây Surabaya. Khi nhận thấy nạn nhân ở trạng thái bất động lúc chuyển lên xe lăn, Ronald đã cố gắng thực hiện hô hấp nhân tạo nhưng không có phản ứng. Cuối cùng, anh ta đưa nạn nhân đến bệnh viện để được cấp cứu. Đáng tiếc, DSA đã được xác nhận tử vong vào khoảng 02:30 WIB sáng thứ Tư (4/10/2023). Thi thể nạn nhân sau đó được đội ngũ bác sĩ pháp y tại Bệnh viện Dr. Soetomo Surabaya khám nghiệm tử thi để xác định nguyên nhân tử vong. Theo TribunJatim.com, kết quả khám nghiệm cho thấy nạn nhân có nhiều vết thương bên ngoài và bên trong. Bên ngoài, xuất hiện vết bầm ở phía sau đầu, cổ trái và phải, phần trên cơ thể, ngực phải và chính diện, bụng dưới bên trái, đầu gối phải, chân và mu bàn tay.

Ngược lại, bên trong phát hiện có vết tụ máu ở cơ cổ bên phải và bên trái, gãy xương sườn số hai đến số năm, bầm tím ở phổi và gan. Nghi phạm ban đầu còn đưa ra báo cáo giả về cái chết của DSA. Trong báo cáo tại Sở cảnh sát Lakarsantri, Ronald tuyên bố rằng bạn gái mình qua đời do trào ngược dạ dày.

Vào ngày 24/7/2024, Hội đồng Thẩm phán, thông qua phán quyết số 454/Pid.B/2024/PN Sby, đã quyết định tha bổng Ronald Tannur khỏi tất cả các cáo buộc liên quan đến cái chết của bạn gái anh ta. Trong phán quyết, Thẩm phán Tòa án Quận Surabaya tuyên bố rằng Ronald không bị chứng minh là đã thực hiện hành vi phạm tội như trong bản cáo trạng. Vụ án này đã thu hút sự chú ý của công chúng. Các thẩm phán không xem xét tất cả các bằng chứng được đưa ra tại tòa, mà chỉ xem xét yếu tố nạn nhân đang trong tình trạng say rượu. Tuy nhiên, đến tháng 10/2024, Tòa án Tối cao Cộng hòa Indonesia, thông qua phán quyết số 1466/K/Pid/2024, đã đảo ngược quyết định tha bổng của Ronald Tannur và tuyên án 5 năm tù giam.

Dựa trên hai vụ án trên như một mô tả để nghiên cứu tội sát hại nữ giới, điều quan trọng là cần làm rõ quan điểm về sát hại nữ giới thay vì chỉ coi đây là một vụ giết người thông thường (Homicide). Ủy ban Quốc gia về Phụ nữ Indonesia đã bày tỏ sự ủng hộ đối với nỗ lực của cảnh sát trong việc đẩy nhanh quá trình tố tụng pháp lý đối với các nghi phạm chính và có liên quan trong các vụ án bạo lực trong mối quan hệ cá nhân hoặc hẹn hò. Đồng thời, việc khuyến khích các trung tâm dịch vụ tích hợp hỗ trợ gia đình nạn nhân trong quá trình phục hồi, cũng như kêu gọi tất cả các bên tham gia vào việc ngăn chặn các vụ việc tương tự tái diễn trong tương lai, là điều cần thiết. Cần có các chỉ số mà cơ quan thực thi pháp luật phải chú ý để xem xét một vụ án là vụ sát hại nữ giới thay vì giết người thông thường. Các chỉ số có thể bao gồm hành vi bạo hành lặp đi lặp lại đối với nạn nhân, chẳng hạn như hành vi ngược đãi dẫn đến cái chết.

Một quá trình có chủ đích nhằm gây ra sự đau đớn về thể xác và tinh thần nghiêm trọng cho nạn nhân, bao gồm các hành vi như đánh đập từ trong phòng ra đến bãi đậu xe, đặt nạn nhân vào cốp xe, quay phim với lời lẽ chế giễu, kéo lê nạn nhân bằng ô tô và trì hoãn đưa nạn nhân đến bệnh viện. Chuỗi hành vi bạo lực này cho thấy rằng vụ án có thể được xếp vào sát hại nữ giới, tức là hành vi giết phụ nữ vì những lý do cụ thể hoặc vì họ là phụ nữ, trong một mối quan hệ quyền lực bất bình đẳng về giới giữa thủ phạm và nạn nhân, cụ thể trong trường hợp này là mối quan hệ tình cảm giữa nạn nhân và thủ phạm là bạn trai cô ấy.

Nhìn nhận vụ án dưới góc độ sát hại nữ giới thay vì giết người thông thường sẽ giúp thúc đẩy hiện thực hóa bình đẳng giới. Trong bối cảnh này, nạn nhân là phụ nữ. Sát hại nữ giới là một dạng leo thang của bạo lực giới, liên quan

đền bạo lực tình dục, giết người, sự áp đặt nam tính độc hại, ghen tuông, hôn nhân sắp đặt, mai dâm trá hình, bạo lực gia đình và bạo lực trong hẹn hò. Thủ phạm thường là những người quen biết hoặc có mối quan hệ thân thiết với nạn nhân và có xu hướng áp dụng hành vi bạo hành tàn nhẫn.

Từ góc độ ngoài tổ tụng, Ủy ban Quốc gia về Phụ nữ Indonesia và Bộ Trao quyền cho Phụ nữ và Bảo vệ Trẻ em đóng vai trò quan trọng trong việc xử lý các vấn đề liên quan đến sát hại nữ giới. Là một cơ quan của chính phủ, các thiết chế này cần nâng cao nhận thức cộng đồng bằng cách dần dần tuyên truyền về mức độ nguy hiểm của sát hại nữ giới và kêu gọi công chúng không bình thường hóa hành vi này. Việc phát động chiến dịch kêu gọi chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ là điều cần thiết. Bên cạnh đó, cần xây dựng một hệ thống phân loại, trong đó sát hại nữ giới được phân biệt rõ ràng với các vụ án giết người thông thường. Việc hiểu đầy đủ sự phức tạp của tội ác này là rất quan trọng để nâng cao chất lượng, khả năng tiếp cận và tính kịp thời của dữ liệu, từ đó giúp ngăn chặn và chấm dứt các vụ giết hại phụ nữ và trẻ em gái có liên quan đến yếu tố giới tính. Đồng thời, cần có sự đánh giá tiến độ và hỗ trợ hoạch định chính sách dựa trên bằng chứng, cũng như cải thiện phản ứng của hệ thống tư pháp hình sự một cách hiệu quả.

Ngoài ra, cần củng cố hệ thống pháp luật để đảm bảo rằng hệ thống này có thể xử lý hiệu quả các vụ sát hại nữ giới. Điều này bao gồm việc thực thi pháp luật nghiêm ngặt, tiến hành điều tra chính xác và áp dụng các bản án tương xứng với tội phạm đã gây ra. Việc thúc đẩy sự tham gia của công chúng cũng cần được tăng cường thông qua sự hợp tác giữa cộng đồng và chính phủ nhằm tạo ra một môi trường an toàn và hỗ trợ hơn cho phụ nữ. Điều này đòi hỏi sự sẵn lòng của các cơ quan thực thi pháp luật trong việc tiếp cận các vụ án dưới góc độ sát hại nữ giới và bạo lực giới. Hơn nữa, việc cải cách luật pháp, được hỗ trợ bởi các biện pháp thực thi liên quan đến vấn đề sát hại nữ giới, sẽ là một bước đi quan trọng để chấm dứt tình trạng giết hại phụ nữ – vốn là một yếu tố chi phối trong các tội ác đối với phụ nữ trong bối cảnh bạo lực giới, đặc biệt là đối với phụ nữ.

Kết luận

Sát hại nữ giới đã trở thành một trong những hình thức cực đoan nhất của bạo lực giới đối với phụ nữ, dẫn đến cái chết của nạn nhân. Sát hại nữ giới không chỉ đơn thuần là một vụ giết người mà còn phản ánh sự tổn thương đặc biệt của phụ nữ trong xã hội. Do đó, cần có sự xem xét kỹ lưỡng và chính xác trong việc xử lý các vụ án có nạn nhân là phụ nữ bị sát hại. Vì vậy, cần cân nhắc đưa tình tiết sát hại nữ giới vào danh mục tình tiết tăng nặng khi áp dụng hình phạt đối với

tội phạm này. Việc quy định về sát hại nữ giới không nhất thiết phải dựa vào mô hình của các quốc gia khác mà cần xuất phát từ các giá trị và nhu cầu thực tiễn của xã hội Indonesia. Đây chính là cơ sở triết lý vững chắc để củng cố quy định pháp lý. Hiện nay, số vụ án sát hại nữ giới ở Indonesia cũng đang có xu hướng gia tăng đáng kể.

Do đó, khi xét xử, cần có góc nhìn về sát hại nữ giới thay vì chỉ coi đây là một vụ giết người thông thường. Việc xử phạt những kẻ phạm tội sát hại nữ giới cần được cân nhắc từ quan điểm xóa bỏ bạo lực giới, nhằm tạo ra một hệ thống tư pháp công bằng hơn và góp phần bảo vệ quyền lợi của phụ nữ trong xã hội./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Dawson, Myrna, Haleakala Angus, and Angelika Zecha. 2024. "Identifying femicide using the United Nations statistical framework: Exploring the feasibility of sex/gender-related motives and indicators to inform prevention". *International Sociology* 39 (3): 309 – 331.
2. Dimushevska, Elena. 2021. *Analysis of Cases of Femicides Murders of Women in the Republic of North Macedonia 2017 - 2020*. Skopje: National Network to End Violence against Women and Domestic Violence – "Voice against Violence".
3. Hiong, Cindy. 2024. *Femisida: Memahami Kekerasan Berbasis Gender dan Tindakan Pencegahannya*. Truy cập ngày 18/6/2024. <https://bincangperempuan.com/femisida-memahami-kekerasan-berbasis-gender-dan-tindakan-pencegahannya/>.
4. 2024. <https://kekerasan.kemenpppa.go.id/ringkasan>. Truy cập ngày 18/6/2024. <https://kekerasan.kemenpppa.go.id/ringkasan>.
5. Joseph, Jenice. 2017. "Victims of Femicide in Latin America: Legal and Criminal Justice Responses". *TEMIDA* 20 (1): 3-21. doi: <https://doi.org/10.2298/TEM1701003J>.
6. Komisi Nasional Anti-Kekerasan Terhadap Perempuan. 2021. *Kajian Awal dan Kertas Kerja Femisida Tidak Dikenal: Pengabaian Terhadap Hak Atas Hidup dan Hak Atas Keadilan Perempuan dan Anak Perempuan*. Jakarta: Komnas Perempuan.
7. Komnas Perempuan. 2022. *Bayang-bayang stagnansi: daya pencegahan dan penanganan berbanding peningkatan jumlah, ragam dan kompleksitas kekerasan berbasis gender terhadap perempuan*. *Catahu 2022: catatan tahunan kekerasan terhadap perempuan tahun 2021*, Jakarta: Komnas Perempuan.

8. Komnas Perempuan 2022. “Siaran Pers Komnas Perempuan Peringatan Hari Perempuan Internasional 2022 dan Peluncuran Catatan Tahunan tentang Bayang-bayang Stagnansi: Daya Pencegahan dan Penanganan Berbanding Peningkatan Jumlah, Ragam dan Kompleksitas Kekerasan Berbasis Gender Perempuan”. Siaran Pers Komnas Perempuan. Jakarta: Komnas Perempuan (National Commission on Violence Against Women).

9. Komnas Perempuan 2023. “Press Release: Siaran Pers Komnas Perempuan tentang Dugaan Femicide dalam Relasi Personal (Kasus Tewasnya Korban Perempuan di Surabaya)”. Jakarta: Komnas Perempuan, October 10. Truy cập ngày 17/6/2024. <https://komnasperempuan.go.id/siaran-pers-detail/siaran-pers-komnas-perempuan-tentang-dugaan-femicide-dalam-relasi-personal-kasus-tewasnya-korban-perempuan-di-surabaya>.

10. Komnas Perempuan. 2024. Siaran Pers Komnas Perempuan Tentang Femicide: “Namai, Kenali dan Akhiri Femicide”. Siaran Pers, Jakarta: Komnas Perempuan.

11. Morfit, Michael. 1981. “Pancasila: The Indonesian State Ideology According to the New Order Government”. Asian Survey (University of California Press) XXI (8): 838-851. Truy cập ngày 16/6/2024. <http://www.jstor.org/stable/2643886>.

12. Purwanti, Ani. 2020. Kekerasan Berbasis Gender. Yogyakarta: Bildung Nusantara.

13. Salamor, Yonna Beatrix, Ani Purwanti, and Nur Rochaeti. 2024. “Pengaturan Tentang Femicide Dalam Hukum Pidana Indonesia (Kajian Perbandingan UU HAM dan UU TPKS)”. Jurnal Litigasi 25 (1): 65 - 109. doi: <http://dx.doi.org/10.23969/litigasi.v25i1.12520>.

14. Santoso, Topo, and Hariman Satria. 2023. “Sexual-Violence Offense in Indonesia: Analysis of the Criminal Policy in the Law Number 12 of 2022”. Padjajaran jurnal Ilmu Hukum 10 (1): 59-79.

15. UN Women. 2023. “Five essential facts to know about femicide”. Truy cập ngày 18/6/2024. <https://www.unwomen.org/en/news-stories/feature-story/2022/11/five-essential-facts-to-know-about-femicide#:~:text=Defined%20as%20an%20intentional%20killing,men%2C%20or%20harmful%20social%20norms>.

16. UNODC. 2022. Gender-related killings of women Gender-related killings of women. Tóm tắt nghiên cứu, Văn phòng Liên hợp quốc về Ma túy và Tội phạm.

17. UNODC. 2023. Background paper on Femicide Review Committees. Tài liệu nền, Vienna: Ủy ban về Phòng ngừa Tội phạm và Tư pháp Hình sự.

18. Utami, Jayanti Tri. 2023.

<https://www.tribunnews.com/regional/2023/10/07/kronologi-lengkap-anak-anggota-dpr-aniaya-pacar-hingga-tewas-di-surabaya-baru-5-bulan-jalin-asmara?page=2>. Truy cập ngày 20/6/2024.

<https://www.tribunnews.com/regional/2023/10/07/kronologi-lengkap-anak-anggota-dpr-aniaya-pacar-hingga-tewas-di-surabaya-baru-5-bulan-jalin-asmara?page=2>.

19. Tổ chức Y tế Thế giới (WHO). 2012. Understanding and Addressing Violence Against Women.

20. Zulaichah, Siti. 2022. “Femisida Dan Sanksi Hukum Di Indonesia”. *Egalita: Jurnal Kesetaraan dan Keadilan Gender* 17 (1): 1-16.

VIETNAM NATIONAL UNIVERSITY, HANOI
UNIVERSITY OF LAW

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

**LEGAL FRAMEWORK TO ADDRESS GENDER-BASED VIOLENCE,
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND RECOMMENDATIONS FOR VIETNAM
INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS**

**PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI,
KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VÀ THAM KHẢO CHO VIỆT NAM
KỶ YẾU HỘI THẢO QUỐC TẾ**

PEOPLE'S PUBLIC SECURITY PUBLISHING HOUSE
NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

VIETNAM NATIONAL UNIVERSITY, HANOI
UNIVERSITY OF LAW

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

**LEGAL FRAMEWORK TO ADDRESS GENDER-BASED VIOLENCE,
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND RECOMMENDATIONS FOR VIETNAM
INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS**

**PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI,
KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VÀ THẨM KHẢO CHO VIỆT NAM
KỶ YẾU HỘI THẢO QUỐC TẾ**

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

EDITORIAL BOARD/BAN BIÊN TẬP

PGS.TS. Trịnh Tiến Việt
PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh
PGS.TS. Lê Lan Chi

SELECTION COMMITTEE/HỘI ĐỒNG THẨM ĐỊNH

GS.TS. Shruti Bedi
GS.TS. Vũ Công Giao
PGS.TS. Trịnh Tiến Việt
PGS.TS. Nguyễn Tất Viễn
PGS.TS. Lê Lan Chi
TS. Go Lisanawati
TS. Nguyễn Bích Thảo

CONTENTS

Preface	7
Lời giới thiệu	9

PART I

GENDER-BASED VIOLENCE AND APPROACHES TO ADDRESSING GENDER-BASED VIOLENCE

PHẦN I

BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI VÀ PHƯƠNG THỨC XỬ LÝ BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI

- Gender-Based Violence and Bias: Paternalism and Patriarchy in Indian Courts13
Prof.Dr. Shruti Bedi
- Bạo lực và định kiến giới: Chủ nghĩa gia trưởng và chế độ phụ quyền trong các Tòa án ở Ấn Độ29
GS.TS. Shruti Bedi
- Addressing Femicide as Gender-based Violence Trend Through Judicial Proceedings and or Non-Judicial Proceedings: Indonesian Perspective43
Dr. Go Lisanawati
- Giải quyết vấn đề sát hại nữ giới (một xu hướng bạo lực trên cơ sở giới) thông qua các thủ tục tư pháp và/hoặc phi tư pháp: Góc nhìn từ Indonesia65
TS. Go Lisanawati

- Perspectives on Gender-Based Violence and Legal Challenges in Addressing Gender-Based Violence in Vietnam86
Assoc.Prof.Dr. Le Lan Chi
- Quan niệm về bạo lực trên cơ sở giới và một số vấn đề đặt ra đối với pháp luật xử lý bạo lực trên cơ sở giới tại Việt Nam 107
PGS.TS. Lê Lan Chi
- Applying Restorative Justice Model in Handling Gender-Based Violence in Vietnam 129
Assoc.Prof.Dr. Nguyen Ngoc Chi
- Áp dụng mô hình tư pháp phục hồi trong xử lý bạo lực trên cơ sở giới tại Việt Nam 148
PGS.TS. Nguyễn Ngọc Chí
- Restorative Justice - A Model for Handling Gender-Based Violence Cases under Non - Judicial Proceedings: Some Recommendations for Vietnam..... 168
LL.M. Mai Thanh Son - Nguyen Minh Vuong
- Tư pháp phục hồi - Mô hình xử lý các vụ án bạo lực trên cơ sở giới theo quy trình phi tố tụng tư pháp: Một vài gợi mở đối với Việt Nam..... 185
ThS.NCS. Mai Thanh Son - Nguyễn Minh Vương
- Domestic Violence against Women in Vietnam: A Gender Perspective.....204
Dr. Tran Thi Sau
- Bạo lực gia đình đối với phụ nữ ở Việt Nam: Tiếp cận từ góc độ giới... 221
TS. Trần Thị Sáu
- Models of Specialized Courts for Domestic Violence in the World and Reference Values for Vietnam236
LL.M. Nguyen Thi Hoai Phuong - LL.M. Dang Thi My Hanh
- Mô hình Tòa án chuyên trách về bạo lực gia đình trên thế giới và những giá trị tham khảo cho Việt Nam259
ThS.NCS. Nguyễn Thị Hoài Phương - ThS.NCS. Đặng Thị Mỹ Hạnh

- The Borderline between Criminal Offenses and Administrative Violations regarding Acts of Domestic Violence under the Laws of Viet Nam280
Dr. Tran Thu Hanh - Assoc.Prof.Dr. Le Lan Chi - Mai Xuan Tung
- Ranh giới giữa tội phạm và vi phạm hành chính đối với các hành vi bạo lực gia đình trong pháp luật Việt Nam.....293
TS. Trần Thu Hạnh - PGS.TS. Lê Lan Chi - Mai Xuân Tùng
- Gender-Based Violence in Australia and Vietnam: From the Perspective of Criminal and Administrative Offense Handling305
Assoc.Prof.Dr. Bui Tien Dat - LL.M. Vu Thi Nga
- Bạo lực trên cơ sở giới ở Australia và Việt Nam: Từ góc nhìn xử lý tội phạm và vi phạm hành chính325
PGS.TS. Bùi Tiến Đạt - ThS.NCS. Vũ Thị Nga
- Criminal Offenses related to Gender-Based Violence in the Criminal Law of the French Republic and Lessons for Vietnam346
Assoc.Prof.Dr. Trinh Quoc Toan
- Các tội phạm về bạo lực trên cơ sở giới theo Luật hình sự của Cộng hòa Pháp và một số kinh nghiệm lập pháp cho Việt Nam.....373
PGS.TS. Trịnh Quốc Toàn
- Handling Gender-Based Violence by Criminal Law Current State of Law and Recommendations400
Dr. Nguyen Kim Chi
- Xử lý hành vi bạo lực trên cơ sở giới bằng pháp luật hình sự: Thực trạng pháp luật và kiến nghị hoàn thiện.....413
TS. Nguyễn Kim Chi

- Handling Gender-Based Violence in Vietnam under the Approach to Criminal Law and the Highlighted Issues.....426
Dr. Trinh Thi Yen
- Xử lý bạo lực trên cơ sở giới tại Việt Nam dưới cách tiếp cận của luật hình sự và những vấn đề đặt ra.....441
TS. Trịnh Thị Yến

PREFACE

Gender-based violence, particularly violence against women, represents one of the most visible manifestations of inequality between men and women. This form of violence takes various shapes, including physical abuse, sexual violence, maltreatment, and other discriminatory acts based on gender or sex. Gender-based violence not only affects the physical and mental well-being of victims and their families but also poses a significant obstacle to the efforts of the State and society in achieving gender equality and social justice.

Vietnam has long placed a strong emphasis on promoting gender equality. The Law on Gender Equality, the Law on Domestic Violence Prevention and Control, and especially the Criminal Code of Vietnam, have collectively contributed to forming an effective legal framework for addressing gender-based violence. However, this type of violence stems from complex socio-cultural customs, economic and societal factors, as well as inherent psychological and physiological differences among genders. Therefore, the development and refinement of laws addressing gender-based violence are far from simple - they must meet numerous criteria, including protecting the legitimate rights and interests of victims. Determining the scope of state and societal intervention, drawing the line between criminal and non-criminal acts, and choosing between judicial and non-judicial processes for handling such violence remain challenging issues for many nations, including Vietnam.

In light of these realities, the University of Law, Vietnam National University, Hanoi (VNU-UL), in collaboration with the Vietnam Office of Friedrich-Ebert-Stiftung (FES Vietnam), organized a scientific conference titled “Legal Frameworks to Addressing Gender-Based Violence: International Experiences and Recommendations for Vietnam”. The conference aimed to create an academic forum for both domestic and international experts and scholars to exchange views and experiences on building and implementing legal frameworks to combat gender-based violence. The conference was successfully held on July 26–27th, 2024, in Quy Nhon, Binh Dinh Province, Vietnam. It brought together numerous scholars and featured 27 presentations focusing on the following themes:

1. Gender-based violence and approaches to its resolution;
2. Ensuring victims’ rights in gender-based violence cases.

By sharing knowledge and experiences on the legal responses to gender-based violence, the conference significantly contributed to enhancing research and teaching quality at the VNU-UL and other legal education institutions. It also supported the refinement of Vietnam’s legal system, which urgently needs scientifically grounded arguments and international legal references in addressing gender-based violence. Therefore, the VNU-UL has compiled and edited the “Proceedings of the International Conference on Legal Frameworks for Addressing Gender-Based Violence: International Experiences and Implications for Vietnam”, following a peer-review process and publishing it in both English and Vietnamese.

On the occasion of this publication, the VNU-UL extends our sincere thanks to the Friedrich-Ebert-Stiftung Vietnam for sponsoring the conference, and to all the scholars who contributed insightful and dedicated presentations and commentaries. The School also expresses our deep appreciation for the members of the Editorial Board: Assoc. Prof. Dr. Trinh Tien Viet, Assoc. Prof. Dr. Nguyen Hoang Anh, Assoc. Prof. Dr. Le Lan Chi; and the Selection Committee: Prof. Dr. Shruti Bedi, Prof. Dr. Vu Cong Giao, Assoc. Prof. Dr. Trinh Tien Viet, Assoc. Prof. Dr. Nguyen Tat Vien, Assoc. Prof. Dr. Le Lan Chi, Dr. Go Lisanawati, and Dr. Nguyen Bich Thao.

We would also like to acknowledge the invaluable contributions of the translation and editorial teams, as well as the volunteers who assisted with translation and technical support: LL.M. Mai Thanh Son, LL.M. Nguyen Duc Anh and students Tran Kim Chi, Hoang Ba Dat, Pham Ngoc Lan, Phan Ha Linh... and others whose names may not be listed here. They have collectively contributed to the development of this substantial volume - and more importantly - to meaningful academic efforts that support institutional development in the response to gender-based violence, for the benefit of victims of injustice, suffering, and loss.

Hanoi, July 2025
University of Law, Vietnam National University, Hanoi

LỜI GIỚI THIỆU

Bạo lực trên cơ sở giới, đặc biệt là bạo lực đối với phụ nữ, là một trong những biểu hiện rõ rệt nhất của mối quan hệ bất bình đẳng giữa nam và nữ. Bạo lực trên cơ sở giới thể hiện bằng nhiều hình thức như bạo lực thân thể, tình dục, tinh thần và các hình thức khác mang tính chất kỳ thị, phân biệt đối xử về giới, giới tính... Bạo lực trên cơ sở giới không chỉ ảnh hưởng đến sức khỏe thể chất, tâm thần của nạn nhân và những người thân của họ, mà còn là trở ngại lớn cho nỗ lực của nhà nước và toàn thể xã hội trong việc đạt được các mục tiêu về bình đẳng giới và công bằng xã hội.

Việt Nam là một trong những quốc gia luôn đề cao bình đẳng giới, Luật Bình đẳng giới, Luật Phòng, chống bạo lực gia đình, đặc biệt là Bộ luật Hình sự của Việt Nam đã góp phần tạo nên khung pháp lý hữu hiệu để xử lý bạo lực trên cơ sở giới. Tuy nhiên, bạo lực trên cơ sở giới xuất phát từ nhiều vấn đề như văn hóa, phong tục tập quán, kinh tế - xã hội và cả yếu tố tâm sinh lý mang tính khác biệt tự nhiên giữa các giới tính... Do đó, việc xây dựng và hoàn thiện pháp luật về xử lý bạo lực trên cơ sở giới không đơn giản và cần phải đáp ứng nhiều tiêu chí khác nhau, trong đó có tiêu chí về quyền và lợi ích chính đáng của nạn nhân. Việc nhà nước và xã hội can thiệp ở mức độ nào, việc xác định ranh giới giữa tội phạm và không phải là tội phạm, giữa xử lý bằng quy trình tố tụng tư pháp và các quy trình xử lý phi tố tụng tư pháp như thế nào... đối với bạo lực trên cơ sở giới luôn là bài toán khó đối với các quốc gia, trong đó có Việt Nam.

Trước thực tế trên, Trường Đại học Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) phối hợp với Viện Friedrich-Ebert-Stiftung Việt Nam tại Hà Nội tổ chức Hội thảo quốc tế với chủ đề “Pháp luật về xử lý bạo lực trên cơ sở giới - kinh nghiệm quốc tế và tham khảo cho Việt Nam” nhằm tạo môi trường học thuật để các chuyên gia, học giả trong nước và quốc tế trao đổi quan điểm, kinh nghiệm xây dựng pháp luật và áp dụng pháp luật về xử lý bạo lực trên cơ sở giới. Hội thảo đã được tổ chức thành công vào các ngày 26 - 27/7/2024 tại Quy Nhơn, Bình Định, Việt Nam. Hội thảo đã quy tụ nhiều học giả trong nước và quốc tế, với 27 tham luận, tập trung vào hai nhóm nội dung:

1. Bạo lực trên cơ sở giới và phương thức xử lý bạo lực trên cơ sở giới;
2. Bảo đảm quyền cho nạn nhân của bạo lực trên cơ sở giới.

Thông qua các kiến thức, kinh nghiệm về xử lý bạo lực trên cơ sở giới được chia sẻ, thảo luận, Hội thảo góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng nghiên cứu, giảng dạy tại Trường Đại học Luật, ĐHQGHN và các cơ sở đào tạo luật, góp phần hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam vốn đang rất cần có các luận chứng khoa học và tham chiếu pháp luật nước ngoài trong ứng phó với bạo lực trên cơ sở giới. Do vậy, Trường Đại học Luật, ĐHQGHN đã tổ chức biên tập Sách Kỷ yếu Hội thảo quốc tế “Pháp luật về xử lý bạo lực trên cơ sở giới - kinh nghiệm quốc tế và tham khảo cho Việt Nam” theo quy trình biên tập đồng cấp (peer-review) và xuất bản bằng hai thứ tiếng Anh-Việt.

Nhân dịp ra mắt cuốn sách, Trường Đại học Luật, ĐHQGHN trân trọng cảm ơn Viện Friedrich-Ebert-Stiftung đã tài trợ cho Hội thảo, xin cảm ơn các học giả đã gửi tới Hội thảo những tham luận, bình luận chuyên sâu và tâm huyết. Trường Đại học Luật, ĐHQGHN tri ân và đánh giá cao vai trò của các thành viên Ban biên tập (Editorial Board): PGS.TS. Trịnh Tiến Việt, PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh, PGS.TS. Lê Lan Chi và Hội đồng thẩm định (Selection Committee): GS.TS. Shruti Bedi, GS.TS. Vũ Công Giao, PGS.TS. Trịnh Tiến Việt, PGS.TS. Nguyễn Tất Viễn, PGS.TS. Lê Lan Chi, TS. Go Lisanawati, TS. Nguyễn Bích Thảo. Xin gửi lời cảm ơn đến đội ngũ phiên dịch, hiệu đính bản thảo cũng như các tình nguyện viên đã hỗ trợ dịch thuật và thực hiện các công việc thư ký biên tập khác: ThS.NCS. Mai Thanh Sơn, ThS. Nguyễn Đức Anh và các bạn sinh viên, cựu sinh viên như Trần Kim Chi, Hoàng Bá Đạt, Phạm Ngọc Lan, Phan Hà Linh... Họ và những người chưa kể tên khác đã góp phần tạo nên một cuốn sách đồ sộ và quan trọng hơn, là tạo nên một đóng góp thực chất từ lĩnh vực học thuật cho việc hoàn thiện thể chế về xử lý bạo lực trên cơ sở giới, cho nạn nhân của những bất công, thiệt thòi và mất mát từ bạo lực giới.

Hà Nội, tháng 7 năm 2025

Trường Đại học Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội

**LEGAL FRAMEWORK TO ADDRESS GENDER-BASED VIOLENCE,
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND RECOMMENDATIONS FOR VIETNAM
INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS**

**PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI,
KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VÀ THAM KHẢO CHO VIỆT NAM
KỶ YẾU HỘI THẢO QUỐC TẾ**

ACCOUNTABLE FOR PUBLICATION AND CONTENT

Director - Editor - chief

COLONEL TRAN CAO KIEU

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN VÀ NỘI DUNG

GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP

ĐẠI TÁ TRẦN CAO KIỀU

Editor: DO THI THU HUONG

Book cover drawing: NGUYEN HUY HOANG

Desktop publishing: LE HUU

Draft correcting: HUONG YEN

Biên tập: ĐỖ THỊ THU HƯƠNG

Thiết kế mỹ thuật: NGUYỄN HUY HOÀNG

Trình bày: LÊ HỮU

Sửa in: HƯƠNG YẾN

Printed 110 copies, paper size 19 x 27cm at Giao Thong Printing company- Branch of GTVT

Publishing . Add: No 8 Tầng Bat Ho, Pham Dinh Ho Ward, Hai Ba Trung District, Ha Noi

Publishing Registration No: 2522-2025/CXBIPH/4 -42/CAND.

Publishing Decision No: 316/QĐ-NXBCAND, ngày 18/8/2025

ISBN: 978-604-72-8053-7

Printed and archived of 2025.

In 110 cuốn khổ 19x27 cm tại Công ty in Giao Thông. CN Công ty TNHH MTV Nhà xuất bản

GTVT. Địa chỉ số 8 phố Tăng Bạt Hổ, phường Cửa Nam, thành phố Hà Nội.

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 2522-2025/CXBIPH/4 -42/CAND

Quyết định xuất bản số 316/QĐ-NXBCAND, ngày 18/8/2025

Mã ISBN: 978-604-72-8053-7

In xong và nộp lưu chiểu năm 2025

**LEGAL FRAMEWORK TO ADDRESS GENDER-BASED VIOLENCE,
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND RECOMMENDATIONS FOR VIETNAM
INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS**

**PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI,
KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VÀ THAM KHẢO CHO VIỆT NAM
KỶ YẾU HỘI THẢO QUỐC TẾ**

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

Trụ sở: 100 Yên Kiêu, phường Hai Bà Trưng, Hà Nội
Điện thoại: 069 2342970; 069 2342969
Chi nhánh: 373D Nguyễn Trãi, phường Cầu Ông Lĩnh,
Thành phố Hồ Chí Minh
Điện thoại: 069 3336947 * Hotline NXBCAND: 0769 068668
Trang sách điện tử: <https://ebookcand.vn>
Website: <https://nhaxuatbancongan.vn>
Email: xuatbancongan@gmail.com

ISBN: 978-604-72-8053-7

9 786047 280537

Giá: 158.000 Đ